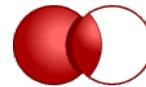

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. vrifbih.ba, e-mail: urevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
BUDŽETA KANTONA SARAJEVO
na dan 31.12.2014.godine**

Broj: 04-01/15

Sarajevo, maj 2015. godine

SADRŽAJ

I.	NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	1
II.	IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	4
1.	Uvod	4
2.	Predmet, cilj i obim revizije	4
3.	Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja.....	4
4.	Sistem internih kontrola i interna revizija.....	5
5.	Budžet i izvještavanje	6
6.	Izvršenje budžeta	7
6.1	Prihodi i primici	8
6.1.1	Prihodi od vlastite djelatnosti.....	8
6.1.2	Prihodi od koncesija	9
6.1.3	Primici od prodaje stalnih sredstava.....	10
6.2	Rashodi, izdaci i finansiranje	10
6.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	11
6.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	12
6.2.3	Tekući transferi.....	14
6.2.4	Kapitalni transferi	16
6.2.5	Izdaci za kamate	17
6.2.6	Tekuća rezerva	17
6.3	Finansijski rezultat	17
7.	Imovina, obaveze i izvori sredstava	18
7.1	Novčana sredstva	18
7.2	Kratkoročna potraživanja.....	18
7.3	Stalna sredstva.....	20
7.4	Dugoročni plasmani.....	21
7.5	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	21
7.6	Dugoročne obaveze.....	22
7.7	Popis imovine, potraživanja i obaveza.....	22
8.	Vanbilansna evidencija	23
9.	Javne nabavke	23
10.	Ostali nalazi.....	24
11.	Komentar.....	25
III.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	26
IV.	PRILOG FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	29
1.	PREGLED RASHODA BUDŽETA ZA 2014. GODINU	30
2.	BILANS STANJA NA DAN 31.12.2014. GODINE	32
3.	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA ZA 2014. GODINU	33
4.	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	37

I. NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja (Račun prihoda i rashoda, Bilans stanja, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta) Budžeta Kantona Sarajevo na dan 31. decembar 2014. godine i za godinu koja završava na taj dan i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodne strukture Vlade i budžetskih korisnika Kantona odgovorne su za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ova odgovornost obuhvata kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima.

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodne strukture Vlade i budžetskih korisnika Kantona su odgovorne i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa na osnovu kojih su transakcije i iznosi objavljivani u finansijskim izvještajima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima uslijed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonskim propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizijski dokazi o tome da li se sredstva koriste za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni, odgovarajući i osiguravajući osnov za naše mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

1. Konsolidirani finansijski izvještaji Budžeta Kantona Sarajevo za 2014. godinu nisu potpuni i cijeloviti i ne sadrže sve prihode i primitke, te rashode i izdatke koje je Kanton ostvario tokom 2014. godine, obzirom da nije izvršena konsolidacija 17 računa otvorenih izvan sastava Jedinstvenog računa Trezora sa kojima raspolažu budžetski korisnici, što nije u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o trezoru u FBiH. Prema podacima iz Izvještaja o provedenom popisu na dan 31.12.2014. godine, stanje novčanih sredstava na računima izvan sistema Jedinstvenog računa Trezora na dan bilansiranja iznosilo je 30.403.255 KM (tačke: 7.1 i 10. Izvještaja);

2. Prema podacima Ministarstva finansija dospjele obaveze po pravomoćnim presudama i izvršnim sudskim rješenjima, bez uključenih zateznih kamata i troškova spora na dan 31.12.2014. godine, iznosile su 27.854.046 KM i iste nisu iskazane u finansijskim izvještajima za 2014. godinu. Zbog nevidljivosti istih u bilansnim pozicijama obaveze su podcijenjene za navedeni iznos (tačka: 7.5 Izvještaja);
3. Pojedini budžetski korisnici nisu se pridržavali utvrđenih ograničenja u Posebnom dijelu Budžeta, tako da je to propisano Zakonom o budžetima u FBiH, tako da je ostvareno prekoračenje u odnosu na odobreni Budžet u iznosu 3.052.269 KM, koje je na osnovu odluke Vlade iskazano kao trošak revidirane godine. Najznačajnija prekoračenja iskazana su kod Općinskog suda Sarajevo 922.058 KM, Kantonalnog suda 763.224 KM, ustanova osnovnog obrazovanja 460.887 KM, ustanova srednjeg obrazovanja 155.582 KM, JU „Mess“ 247.782 KM, Kantonalnog tužilaštva 206.174 KM, Ministarstva zdravstva 103.672 KM, JU „Terapijska zajednica Kampus“ 90.777 KM i Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo 57.926 KM (tačka: 6. Izvještaja);
4. Iskazani primici od prodaje robnih rezervi u iznosu 1.124.136 KM posljedica su pogrešnih knjigovodstvenih evidentiranja, zbog čega se za navedeni iznos ne može potvrditi iskazani finansijski rezultat (tačka: 6.1.3 Izvještaja);
5. Direkcija za robne rezerve iskazala je nabavku robnih rezervi u iznosu 1.124.135 KM, ali obzirom na činjenicu da je neposredno nakon okončanja procedure odabira najpovoljnijeg ponuđača i zaključenja ugovora dala saglasnost na značajno povećanje cijena, ne može se potvrditi da su u ovako provedenom postupku ispoštovana osnovna načela i principi iz Zakona o javnim nabavkama BiH i da je predmetna nabavka izvršena od dobavljača koji je ponudio najbolje uslove za ugovorni organ (tačka: 9. Izvještaja);
6. Ne može se potvrditi iskazano stanje kratkoročnih potraživanja u iznosu 13.849.686 KM, obzirom da sa kupcima nisu izvršena usaglašavanja, kako je to Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH propisano. U okviru istih, sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od najmanje 4.802.842 KM, nisu ispravljena i isknjižena iz knjigovodstvenih evidencijskih dokumenata, kako je to Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike Kantona i Trezora Kantona predviđeno, iako je od strane nadležnih sudova utvrđeno da su nenaplativa, dok su značajna potraživanja u iznosu od 4.478.725 KM u finansijskim izvještajima iskazana bez propisane računovodstvene isprave (tačka: 7.2 Izvještaja);
7. Ne može se potvrditi realnost iskazanog stanja plasmana „Program za pokretanje i proširenje proizvodno-uslužnih djelatnosti“ Ministarstva za boračka pitanja u iznosu 9.226.740 KM, obzirom da je postupak prinudne naplate istih od velikog broja dužnika obustavljen (tačka: 7.4 Izvještaja);
8. Tekući transferi „Međunarodni turniri“ u iznosu 95.200 KM, „Rezervna sredstva“ u iznosu 72.500 KM, „Vrhunski sport“ u iznosu 899.988 KM, „Takmičarsko-razvojni sport“ u iznosu 491.483 KM, „Podrška sportskom podmladku“ u iznosu 333.796 KM, „Sport za sve“ u iznosu 97.592 KM, „Rezervna sredstva“ u iznosu 61.566 KM, „Kulturno umjetnički amaterizam“ u iznosu 160.000 KM, „Sufinansiranje proizvodnje kratkog igranog i dokumentarnog filma“ u iznosu 114.000 KM, „Zaštita kulturnog stvaralaštva“ u iznosu 165.275 KM, „Međunarodna i međuregionalna saradnja“ u iznosu 73.500 KM, „Podrška projektima iz oblasti kulture“ u iznosu 299.487 KM i „Podrška projektima iz oblasti kulture“ u iznosu 79.000 KM, iz nadležnosti Ministarstva kulture i sporta, nisu realizirani u skladu sa odredbama Uredbe o kriterijima za finansiranje programa i projekata neprofitnih organizacija i udruženja koji se finansiraju/sufinansiraju iz Budžeta, kako je to Zakonom o izvršenju budžeta za 2014. godinu predviđeno (tačka: 6.2.3 Izvještaja);
9. Nije izvršeno usklađivanje stanja sredstava sa izvorima stalnih sredstava, niti iskazanog knjigovodstvenog stanja imovine, obaveza i potraživanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, kako je to propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačke: 7.3 i 7.7 Izvještaja);

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju, zbog značaja stavki opisanih u „Osnova za izražavanje mišljenja“, finansijski izveštaji **Budžeta Kantona Sarajevo**, ne prikazuju istinito i fer po svim bitnim pitanjima stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2014. godine, rezultate poslovanja, i novčani tok za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izveštavanja.

Finansijske informacije i transakcije prikazane u finansijskim izveštajima **Budžeta Kantona Sarajevo** u toku 2014. godine, nisu bile u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima.

Bez dalje kvalifikacije našeg mišljenja skrećemo pažnju na slijedeće:

- Visokoškolske ustanove nisu uključene u sistem trezorskog poslovanja ni u 2014. godini. Navedeno ima za posledicu da Kanton kao osnivač i resorno Ministarstvo nemaju uspostavljen nadzor i kontrolu nad trošenjem raspoloživih sredstava (Tačka: 6.2.3 Izvještaja);
- Na nivou Kantona još uvijek nije uspostavljen Register koncesija, iako je od stupanja na snagu Zakona o koncesijama prošlo više od 3 godine. Prema pomoćnim evidencijama Ministarstva privrede na dan 31.12.2014. godine na području Kantona vršena je eksploatacija prirodnih resursa na 29 lokaliteta, iako su koncesijski ugovori potpisani samo sa 12 privrednih subjekata, za 2 subjekta odobrenje za rad izdato je od strane Federalnog ministarstva industrije, energije i rудarstva, 1 ugovor o koncesiji dodijeljen je od strane Srednjobosanskog Kantona (lokacija na području oba Kantona), dok ostali korisnici prirodnih dobara vrše eksploataciju bez zaključenih koncesijskih ugovora. Na osnovu Odluke Vlade o plaćanju naknade za eksploataciju vode od 12.06.2012. godine 12 privrednih subjekata se smatra obveznicima za plaćanje koncesijske naknade, iako sa istim nisu potpisani koncesijski ugovori. Korisnicima koncesije se ne ispostavljaju fakture, što znači da se poslovne promjene u Glavnu knjigu ne unose na osnovu validne računovodstvene dokumentacije. Nismo se uvjerili ni da su od strane resornog Ministarstva privrede poduzete sve zakonom propisane radnje s ciljem naplate ovih naknada, niti su poduzete aktivnosti kako bi se sa svim korisnicima prirodnih resursa zaključili koncesijski ugovori i time regulirala međusobna prava i obaveze ugovornih strana i stvorile pretpostavke za pokretanje sudskih sporova. Navedeno ima negativne učinke kako za Budžet Kantona, tako i za budžete općina na čijem prostoru se nalaze predmeti koncesija (Tačka: 6.1.2 Izvještaja).

Sarajevo, 08.05.2015. godine

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor
Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

II. IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

1. Uvod

Kanton Sarajevo (u daljem tekstu: Kanton), kao federalna jedinica FBiH uspostavljen je Ustavom FBiH, Zakonom o federalnim jedinicama i Ustavom Kantona. Kanton svoje nadležnosti obavlja putem Skupštine i Vlade. Ustavom Kantona uređena je struktura i nadležnost kantonalne vlasti, koja se obavlja putem zakonodavne, izvršne i sudske vlasti.

Zakonodavno tijelo Kantona je Skupština, a Vlada Kantona je organ izvršne vlasti koju čine Premijer i dvanaest ministara. Nadležnosti i djelokrug Vlade i ovlasti službi koje vrše poslove za njene potrebe uređene su Zakonom o Vladi Kantona Sarajevo.

Zakonom o organizaciji uprave Kantona osnovani su kantonalni organi uprave i upravne organizacije, utvrđen je njihov djelokrug i uređena druga pitanja od značaja za njihovo organizovanje i funkcionisanje. U Kantonu egzistira dvanaest ministarstava, dvije samostalne kantonalne uprave (uprava za inspekcijske poslove i uprava civilne zaštite) i pet samostalnih kantonalnih upravnih organizacija (4 zavoda, 1 direkcija).

Kantonalnim ministarstvima rukovodi ministar, a radom samostalnih zavoda, uprava, ustanova i direkcije rukovode direktori. Sredstva za rad kantonalnih organa uprave i ustanova i za rad općinskih službi za upravu kojima je povjereno izvršavanje kantonalne politike i propisa utvrđuju se Budžetom Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Budžet).

Budžetom za 2014. godinu planirano je finansiranje 10.882 zaposlenika, dok je na dan 31.12.2014. godine u Kantonu bilo 11.451 zaposlenih. Struktura zaposlenih je slijedeća: ustanove osnovnog i srednjeg obrazovanja 5.999, MUP 2.018, pravosudne institucije 841, ustanove kulture 559, ustanove socijale 520 i u ostalim organima uprave 1.514.

Obzirom da visokoškolske ustanove još uvjek nisu uključene u sistem trezorskog poslovanja, te se njihovo finansiranje vrši putem transfera, stvarni broj zaposlenih na nivou Kantona je znatno veći.

Sjedište Vlade Kantona je u Sarajevu, ulica Džemaludina Reisa Čauševića broj 1.

2. Predmet, cilj i obim revizije

Predmet revizije su konsolidovani finansijski izvještaji Budžeta Kantona za 2014. godinu i usklađenost poslovanja ministarstava i drugih budžetskih korisnika sa važećim zakonskim i drugim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja Budžeta Kantona za 2014. godinu je pribavljanje realne osnove da se na bazi pregleda finansijskih izvještaja i pripadajućih računa korisnika kantonalnog budžeta, u skladu usvojenim revizorskim standardima, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja Budžeta, kao i da se izvrši procjena da li su rukovodioci institucija primjenjivali zakone i druge propise, koristili sredstva za odgovarajuće namjene, kao i da se ocjeni finansijsko upravljanje, funkcija interne revizije i sistem internih kontrola.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima, u periodu od februara do maja 2015. godine, sa prekidima.

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja

Revizija finansijskih izvještaja Budžeta Kantona je vršena kontinuirano od 2002. do 2013. godine. U izvještajima o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja zaključno sa 2007. godinom dato je uslovno mišljenje, a od 2008. do 2013. godine negativno mišljenje. Kanton je postupio u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio o poduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju za 2013. godinu.

Kanton je **postupio** po datim preporukama koje se odnose na:

- Ostvarivanje prava naknade troškova prevoza na posao i sa posla uz osiguranje dokumentacije kojom se potvrđuje udaljenost stanovanja od mjesta rada u skladu sa propisima;
- Osiguranje pravdanja kod Ministarstva privrede za doznačene kapitalne transfere, kao i vršenje nadzora nad namjenskim utroškom sredstava;

Kanton je **djelimično postupio** po datim preporukama koje se odnose na:

- Vršenje kontrole prihoda od parkirališta od strane Ministarstva saobraćaja u skladu sa Upustvom o načinu uplate i trošenja naknada za korištenje javnih parkirališta i premještanja i čuvanja nepropisno parkiranih i zaustavljenih vozila u Kantonu;

Kanton **nije postupio po preporukama**, koje se odnose na:

- Preuzimanje obaveza na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u Posebnom dijelu budžeta u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH;
- Sačinjavajući i dostavljajući periodičnih obrazaca budžetskih korisnika u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta, te iskazivanje planiranog budžeta u skladu sa Pravilnikom.
- Donošenje kantonalnog propisa o pripadnosti javnih prihoda koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda FBiH;
- Usaglašavanje svih potraživanja sa koncesionarima i knjigovodstveno evidentiranje tačnih potraživanja koja pripadaju Kantonu.
- Preispitivanje opravdanosti isplate naknade za prekovremeni rad i isplatu iste na osnovu relevantne dokumentacije;
- Donošenje pravila za angažovanje lica i utvrđivanje visine naknade za obavljanje specifičnih poslova iz oblasti kulture od strane Ministarstva kulture i sporta u saradnji sa ustanovama kulture;
- Angažovanje spoljnih saradnika po ugovorima o djelu samo za poslove koji nisu predviđeni kao redovni poslovi u nadležnosti korisnika ili su predviđeni pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji;
- Uređivanja oblasti kojom se reguliše korištenje sredstava za reprezentaciju;
- Utvrđivanje kriterija od strane Vlade na prijedlog Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih za finansiranje visokoškolskih ustanova u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju;
- Osiguranje izvještavanja o utrošku budžetskih sredstava doznačenih agenciji „SERDA“;
- Opravданost planiranje korisnika sredstava u Budžetu Kantona kod Ministarstva kulture i sporta, kao i način utvrđivanja visine sredstava po pristiglim zahtjevima;
- Provođenje procedura nabavki u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH;
- Sagledavanje mogućnosti uključivanja posebnih računa u sistem JRT-a Kantona od strane Vlade Kantona u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH i Zakonom o budžetima u FBiH;
- Utvrđivanje stvarnog stanja imovine Kantona od strane svih budžetskih korisnika i usklađivanje sa knjigovodstvenim stanjem u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH i internim aktima; Iskazivanje realnih i tačnih kratkoročnih potraživanja u skladu sa računovodstvenim propisima, poduzimanju mjera za naplatu istih, te vršenju procjene vrijednosti pojedinačnih pozicija bilansa.

4. Sistem internih kontrola i interna revizija

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava neophodno je imati uspostavljen funkcionalan sistem internih kontrola, za šta su odgovorne rukovodne strukture Kantona i svi budžetski korisnici. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Revizijom smo izvršili ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i usklađenost istih sa važećim zakonskim i drugim propisima. Odgovornost na uspostavi sistema internih kontrola je na Vladi Kantona i rukovodicima budžetskih korisnika, a osnov funkcionalnog sistema internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja i kontrolnih aktivnosti. Svi ministri i direktori upravnih organizacija i ustanova odgovorni su za računovodstvo, unutrašnju kontrolu i nadzor svojih ministarstava, uprava i ustanova uključujući i potrošačke jedinice u njihovoj nadležnosti. Također, isti su odgovorni za uspostavljanje i održavanje sistema upravne i računovodstvene kontrole nad odobrenim finansijskim planovima, naplatama prihoda i primitaka i budžetskim izdacima i isplatama.

Uzimajući u obzir činjenicu da nije izvršena konsolidacija transakcijskih računa izvan Jedinstvenog računa Trezora ne može se potvrditi da je u finansijskim izvještajima osigurana evidencija svih transakcija i poslovnih aktivnosti, tj. prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, odnosno stanja i promjena imovine obaveza i izvora vlasništva kako je to pozitivnim zakonskim propisima i predviđeno.

Preuzimanjem podataka budžetskih korisnika prilikom uspostave Trezora, bez provođenja dodatnih kontrola, dovelo je do pogrešnog iskazivanja imovine u finansijskim izvještajima. Također, provedenom revizijom je utvrđeno pogrešno iskazivanja poslovnih događaja u Glavnoj knjizi i u revidiranoj godini, što ukazuje na nepostojanje zadovoljavajućih kontrola kod obavljanja ovih aktivnosti. Sačinjavanje naloga za knjiženje od strane jednog budžetskog korisnika za drugog je u suprotnosti sa odredbama Zakona o trezoru u FBiH i Uputstvu o izvršenju budžeta sa jedinstvenog računa trezora.

Provedenim popisom je samo djelimično izvršena ispravka pogrešno iskazanih stalnih sredstava, ali nije izvršena procjena naplativosti potraživanja i plasmana zbog čega se nije mogla potvrditi njihova realnost i istinitost u finansijskim izvještajima.

Nisu dosljedno primjenjene odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH zbog čega se ne može potvrditi da su robe, usluge i radovi nabavljeni od dobavljača koji su ponudili najbolje uvjete za ugovorni organ.

Revizijom je utvrđeno i nedovoljno funkcionisanje sistema internih kontrola kod planiranja i izvršavanja Budžeta u dijelu nedovoljnog planiranja sredstava i stvaranje obaveza iznad budžetom odobrenih sredstava; kod vođenja adekvatne pomoćne evidencije dugovanja koncesionara, kao i evidentiranju potraživanja po istoj; kod finansiranja visokoškolskih ustanova bez utvrđenih kriterija u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju; kod realizacije transfera Ministarstva kulture i sporta u dijelu primjene provedbenih propisima; kod obračuna i isplate prekovremenog rada; kod zaključivanja ugovora o djelu za poslove koji predstavljaju redovne poslove organa uprave, kod isplate naknada za rad u komisijama; kod stvaranja izdataka za reprezentaciju.

Interna revizija

Krajem 2013. godine ministar Federalnog ministarstva finansija je donio Pravilnik o kriterijima za uspostavljanje jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH i Pravilnik o uslovima za obavljanje poslova interne revizije u javnom sektoru u FBiH. Ministarstvo finansija je uz prethodno pribavljanje mišljenja od Centralne harmonizacijske jedinice u aprilu 2014. godine donijelo Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji u kojem je predviđena Jedinica za internu reviziju, ali ista još uvijek nije uspostavljena kako je to Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH predviđeno. U Ministarstvu finansija od ranije postoji Sektor za inspekcijski nadzor korištenja sredstava Budžeta kojem su dati u nadležnost poslovi za koje je prema Zakonu o budžetima u FBiH predviđeno da ih vrši jedinica interne revizije.

Potrebno je dodatno unaprijediti sistem internih kontrola, u cilju otkrivanja eventualnih propusta i otklanjanja uočenih nedostataka.

U skladu sa kriterijima iz Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH Kanton treba formirati jedinicu za internu reviziju pri Ministarstvu finansija.

5. Budžet i izvještavanje

Budžet za 2014. godinu je usvojen od strane Skupštine Kantona 31.03.2014. godine u iznosu 798.500.000 KM.

Struktura Budžeta je prihodi 639.169.600 KM, primici 9.400.000 KM, finansiranje 142.701.400 KM i nepovučena sredstva iz zaduženja u prethodnim godinama 7.229.000 KM. Do usvajanja budžeta finansiranje budžetskih korisnika vršeno je na osnovu Odluke o privremenom finansiranju od 23.12.2013. godine u visini najviše do 1/4 ukupnih ostvarenih prihoda za prethodnu fiskalnu godinu. Planom novčanih tokova za period na koji se odnosila Odluka o privremenom finansiranju su procijenjeni prihodi u iznosu 153.449.600 KM, dok su rashodi planirani u iznosu 137.288.058 KM. Vlada Kantona je Zaključkom od 11.11.2014. godine usvojila Prijedlog izmjena i dopuna budžeta za 2014. godinu u iznosu 784.400.000 KM, ali Skupština Kantona na sjednici održanoj 26.12.2014. godine nije usvojila spomenuti Prijedlog.

Usvojeni Budžet od 798.500.000 KM je tokom revidirane godine, u skladu sa odredbama Zakona o izvršenju budžeta za 2014. godinu, uvećan za neplanirane donacije i transfere u iznosu 8.214.168 KM, tako da je operativni Budžet za 2014. godinu iznosio 806.714.168 KM.

Provedenom revizijom je utvrđeno da se kod planiranja, donošenja i izvršenja budžeta, kao i budžetskog izvještavanja nije pridržavalo odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH iz slijedećih razloga:

Nisu poštovani utvrđeni rokovi za izradu i dostavu Prijedloga, Nacrta i Budžeta za 2014. godinu.

Prilikom planiranja Budžeta za 2014. godinu nisu uzete u obzir stvarne potrebe budžetskih korisnika za sredstvima što je rezultiralo potrebom za donošenjem odluka o unutarnjim ili pak raspodjelama između budžetskih korisnika. Prema prezentiranim podacima Ministarstva finansija tokom 2014. godine izvršene su ukupne preraspodjele u iznosu 22.962.383 KM.

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2014. godinu nije sačinjen u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, obzirom da na poziciji planskih veličina nisu iskazane vrijednosti iz Budžeta usvojene od strane Skupštine Kantona.

Ministarstvo za boračka pitanja, Ministarstvo pravde i uprave, Ministarstvo finansija i Ministarstvo kulture i sporta nisu dostavili Ministarstvu finansija obrasce broj 10. Izvještaj o namjenskom utrošku transfera, a ostala ministarstva koja su dostavila spomenuti obrazac nisu sačinila pismeno obrazloženje o namjenskom utrošku sredstava.

Kod pripreme i izrade budžeta, kao i kod budžetskog izvještavanja dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

6. Izvršenje budžeta

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta su iskazani prihodi i primici u iznosu 614.751.866 KM, što u odnosu na planiranih 666.714.168 KM predstavlja ostvarenje od 92,21%.

Struktura ostvarenih prihoda je: porezni prihodi 530.232.540 KM (98,50% u odnosu na plan), neporezni prihodi 64.270.959 (71,44% u odnosu na plan), kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava 1.146.236 KM (12,19% u odnosu na plan), primljeni transferi i donacije 16.452.859 KM (86,03% u odnosu na plan) i primljene otplate datih zajmova 2.649.272 KM (98,07% u odnosu na plan). Rashodi su iskazani u iznosu 606.936.992 KM, što u odnosu na planiranih 792.668.937 KM predstavlja ostvarenje od 76,57%.

Struktura ostvarenih rashoda je: bruto plaće 218.390.576 KM (99,15%), naknade troškova zaposlenih 31.858.533 KM (99,30%), doprinosi poslodavca 25.281.685 KM (99,53%), izdaci za materijal i usluge 48.891.680 KM (95,65%), tekući transferi 222.738.070 KM (89,92%), izdaci za kamate 3.706.696 KM (95,48%), kapitalni transferi 32.114.594 KM (62,52%), nabavka stalnih sredstava 22.699.578 KM (71,42%) i izdaci za finansijsku imovinu 1.256.000 KM (56,11%).

Provedenom revizijom je utvrđeno da se kod izvršenja budžeta nije pridržavalo odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršenju budžeta za 2014. godinu iz slijedećih razloga:

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da se budžetski korisnici nisu pridržavali utvrđenih ograničenja u Posebnom dijelu Budžeta, što je za posljedicu imalo stvaranje troškova u iznosu 3.052.269 KM iznad Budžetom odobrenih. Najznačajnije prekoračenje je iskazano kod Općinskog suda Sarajevo 922.058 KM, Kantonalnog suda 763.224 KM, ustanova osnovnog obrazovanja 460.887 KM,

ustanova srednjeg obrazovanja 155.582 KM, Kantonalnog tužilaštva 206.174 KM, JU Mess 247.782 KM, Ministarstva zdravstva 103.672 KM, JU „Terapijske zajednice Kampus“ 90.777 KM, Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo 57.926 KM itd. Odlukom Vlade od 27.02.2015. godine, naloženo je Ministarstvu finansija da se poveća operativni budžet za navedeni iznos i da se ostvareno prekoračenje Budžeta iskaže u finansijskim izvještajima za 2014. godinu.

Nije poštovana odredba Zakona o budžetima u FBiH, o priznavanju troškova u trenutku njihova nastanka, obzirom da je Ministarstvo unutrašnjih poslova, kao izdatak 2014. godine iskazalo fakturu za nabavku putničkog automobila u vrijednosti 44.698 KM, od 15.01.2015. godine.

U skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH preuzimati obaveze na teret budžeta samo za namjene i do visine utvrđene u Posebnom dijelu budžeta, a obaveze iskazivati u trenutku njihova nastanka.

6.1 Prihodi i primici

U konsolidovanom godišnjem finansijskom izvještaju i u Izvještaju o izvršenju budžeta za 2014. godinu ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani su u iznosu 614.751.866 KM i u odnosu na planiranih 666.714.168 KM manji su za 51.962.302 KM ili 7,79%. Struktura ostvarenih prihoda i primitaka je porezni prihodi 530.232.540 KM (98,50% u odnosu na plan), neporezni prihodi 64.270.959 KM (71,43% u odnosu na plan), kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava 1.146.236 KM (12,19% u odnosu na plan), primljeni transferi i donacije 16.452.859 KM (86,03% u odnosu na plan) i primici od finansijske imovine 2.649.272 KM (98,07% u odnosu na plan).

6.1.1 Prihodi od vlastite djelatnosti

Prihodi od vlastite djelatnosti iskazani su u iznosu od 23.562.554 KM i većim dijelom se odnose na Ministarstvo unutrašnjih poslova 5.234.532 KM, JU „Djeca Sarajeva“ 4.498.678 KM, Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade 1.522.629 KM, Uprava za civilnu zaštitu 904.837 KM, Fond Kantona Sarajevo za izgradnju i očuvanje globalja šehida i poginulih boraca 875.848 KM, KJU Zaštićena prirodna područja 499.336 KM, Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo 456.244 KM, JU Dom za djecu bez roditeljskog staranja 426.859 KM, Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša 402.450 KM, Srednja škola Poljoprivrede, prehrane, veterine i uslužnih djelatnosti 339.185 KM, Narodno pozorište 328.795 KM, dok je na trezoru iskazan iznos od 139.997 KM.

Uredbom o vrsti vlastitih prihoda i načinu rokovima raspodjele su definirane aktivnosti svih budžetskih korisnika kojima se ostvaruju vlastiti prihodi. Članom 3. pomenute Uredbe definirano da se pod vlastitim prihodima priznaju samo prihodi ostvareni na tržištu, a ne i oni prihodi koji su ostvareni obavljanjem osnovne djelatnosti propisanom zakonom ili drugim propisom o osnivanju. Provedenom revizijom utvrđeno je da član 6. kojim su definirane aktivnosti čijom se realizacijom ostvaruju vlastiti prihodi, nije usaglašen sa članom 3. iste Uredbe, te se kao vlastiti prihodi priznaju i prihodi ostvareni obavljanjem osnovne djelatnosti. Navedeno ima za posljedicu da se kao vlastiti prihodi priznaju i javni prihod (MUP: izdavanje putnih isprava, izdavanje ličnih dokumenata, izdavanje službenih iskaznica licima koja obavljaju poslove fizičke ili tehničke zaštite, naknada za pravilno držanje, nošenje i rukovanje kratkim vatrenim oružjem itd. Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade: naknada za polaganje ispita upravljanja motornim vozilom, troškovi ispita za vozača – instruktora, naknada za registraciju auto škola itd.). Obzirom da budžetski korisnici raspolažu sa određenom autonomijom u trošenju vlastitih prihoda, ne može se potvrditi da su ispoštovane odredbe Zakona o budžetima u FBiH, kojim je definirano da se rashodi i izdaci mogu realizirati do visine utvrđene od strane zakonodavnog tijela u Posebnom dijelu budžeta.

Budžetski korisnici dužni su voditi pomoćne evidencije o pruženim uslugama, usaglašavati podatke iz pomoćnih evidencija sa podacima Glavne knjige i poduzimati zakonom propisane radnje u cilju naplate tih prihoda. Prihodi od vlastite djelatnosti Trezora iskazani su u iznosu 139.997 KM, a obzirom da u nadležnosti Trezora nisu predviđene aktivnosti pružanja usluga drugima, isto predstavlja nerazvrstane uplate. Zbog navedenog se ne može potvrditi da su uspostavljene zadovoljavajuće pomoćne evidencije pruženih usluga

kod budžetskih korisnika, kao i da je vršeno usaglašavanje podataka iz pomoćnih evidencija sa podacima Glavne knjige.

Doraditi Uredbu o utvrđivanju vlastitih prihoda, načina i rokova raspodjele, u dijelu definiranja pojma vlastitih prihoda, kako bi se kao vlastiti prihod priznавали isključivo prihodi ostvareni na tržištu, a ne i oni prihodi koji su nastali obavljanjem poslova koji su zakonima dati u nadležnost budžetskih korisnika.

U cilju pravilnog iskazivanja ostvarenih prihoda po budžetskim korisnicima potrebno je podatke o ostvarenim prihodima iz pomoćnih evidencija usaglašavati sa podacima iz Glavne knjige.

6.1.2 Prihodi od koncesija

Prihodi od koncesija iskazani su u iznosu od 345.545 KM, dok su prema podacima Raspodjele javnih prihoda na korisnike (B2 obrada) općinama na čijem se području se nalaze predmeti koncesija doznačeno 518.317 KM, obzirom da je Zakonom o koncesijama predviđena raspodjela ovih prihoda u omjeru Kanton 40% općine 60%.

Prema Zakonu o koncesijama Ministarstvo finansija je bilo u obavezi uspostaviti Registar koncesija i u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu Zakona (oktobar 2011. godine) donijeti Pravilnik o formiranju i vođenju registra koncesija. Iako je od stupanja Zakona na snagu prošlo više od 3 godine, ovaj registar još uvijek nije uspostavljen.

Prema pomoćnim evidencijama Ministarstva privrede na dan 31.12.2014. godine na području Kantona je vršena eksploatacija na 29 lokaliteta, od čega se na eksploataciju mineralnih sirovina odnosi 12 lokacija, a na eksploataciju vode 17 lokacija. Prema prezentiranoj dokumentaciji koncesijski ugovori su potpisani samo sa 12 privrednih subjekata, za 2 subjekta je rješenje (odobrenje za rad) izdato od strane Federalnog ministarstva industrije, energije i rudarstva, 1 ugovor o koncesiji je dodijeljen od strane Srednjobosanskog Kantona (lokacija na području oba Kantona), dok ostali korisnici prirodnih dobara vrše eksploataciju bez zaključenih koncesijskih ugovora. Na osnovu Odluke Vlade o plaćanju naknade za eksploataciju vode od 12.06.2012. godine 12 privrednih subjekata se smatra obveznicima za plaćanje koncesijske naknade, iako sa istim nisu potpisani koncesijski ugovori.

Odlukom Vlade o plaćanju naknade za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina od 23.04.2002. godine definirana je koncesijska naknada za eksploataciju mineralnih sirovina prilikom obavljanja istražnih radnji, dok nije donijeta odluka o visini koncesijska naknada u eksploataciji, već je ista predmetom pregovaranja prilikom dodjele ugovora o koncesiji. Ugovorom su definirane obaveze korisnika koncesija da vrše kvartalne akontativne uplate, dok se konačan obračun vrši na osnovu godišnjih geodetskih snimaka, sačinjenih od strane ovlaštenog privrednog društva, koje o svom trošku osigurava korisnik koncesije.

Za korisnike vode kao predmeta koncesije obračun koncesijske naknade vrši se na osnovu ugovorom definiranih količina i prezentiranih izvještaja o eksploatiranim količinama, dok za korisnike vode sa kojim nisu zaključeni koncesijski ugovori i koji ne dostavljaju izvještaje o iskorištenim količinama obračun se vrši na osnovu podataka dobivenih od strane Agencije za vodno područje rijeke Save. Jedinična cijena eksploatirane vode za korisnike sa kojima su zaključeni ugovori je definirana ugovorom, dok za korisnike sa kojima nisu zaključeni ugovori se primjenjuje cijena 1,5 KM/m³ utvrđena Odlukom o plaćanju naknade za eksploataciju vode.

Korisnicima koncesije se ne ispostavljaju fakture, što znači da se poslovne promjene u Glavnu knjigu ne unose na osnovu validne računovodstvene dokumentacije. Prema prezentiranim podacima (pregled neizmirenih obaveza po korisnicima) na dan 31.12.2014. godine neizmirene koncesijske naknade iznose 8.750.914 KM, od čega se na potraživanja Kantona odnosi 4.478.725 KM, dok se u napomeni iste navodi da u pregledu nisu navedeni određeni korisnici, ili da za određene korisnike podaci nisu ažurirani. Prema pomoćnim evidencijama najznačajniji dužnici za uplatu koncesijske naknade su „Bags Energotehnika“ d.d. Vogošća 1.603.364 KM, „Čolaktex“ d.o.o. Sarajevo 1.240.318 KM, „AB Bosnaputevi“ d.o.o. Sarajevo 282.407 KM, „Bosnaputevi“ d.d. Sarajevo 250.048 KM, „Coca Cola HBC B-H“ 143.423 KM, „Kunovac company“ d.o.o. Sarajevo 139.904 KM, KJP „Poljoprivredno dobro Butmir“ 135.686 KM, s tim da se navedeni dug odnosi isključivo na Budžet kantona, a ne i na budžete općina. Napominjemo da su i pored činjenice da se ne izmiruju obaveze za koncesije od strane budžetskih korisnika, nekim od ovih pomenutih

dužnika dodijeljeni ugovori o izvođenju radova u značajnim iznosima, kao i da je od strane resornog Ministarstva privrede nekim dužnicima dodijeljen poticaj za poljoprivredu. Prema prezentiranoj dokumentaciji, do 31.10.2014. godine je od Kantonalnog pravobranilaštva zatraženo pokretanje sporova protiv 9 neplatiša koncesijskih naknada (pojedini korisnici vrše eksploataciju na više lokacija) u vrijednosti 13.936.086 KM.

Prema Izvještaju o radu Kantonalnog pravobranilaštva za 2014. godinu, isti organ je pokretao sporove za neizmirenou koncesijsku naknadu protiv korisnika sa kojima su zaključeni koncesijski ugovori, dok za korisnike koji vrše eksploataciju bez zaključenih koncesijskih ugovora (najznačajniji dužnik je „Čolaktex“ d.o.o. Sarajevo sa obavezom u iznosu 9.854.659 KM) se ne smatra nadležnim i predlaže angažman inspekcijskih organa shodno članu 94. Zakona o rudarstvu. Prema pomenutom Izvještaju u 2014. godini su 3 sudska spora u vrijednosti 260.523 KM riješena u korist Kantona, dok su ostali postupci još u toku.

Zbog iskazanog potraživanja u pomoćnim evidencijama za koncesijske naknade od 8.750.914 KM, kao i zbog činjenice da nisu aktivirani instrumenti osiguranja plaćanja, ne može se potvrditi da su sa strane Ministarstva privrede poduzete sve zakonom dozvoljene radnje s ciljem naplate ovih naknada. Također, nisu poduzete aktivnosti kako bi se sa svim korisnicima prirodnih resursa zaključili koncesijski ugovori i time regulirala međusobna prava i obaveze ugovornih strana, a time i stvorile pretpostavke za pokretanje sudske sporove. Navedeno ima negativne učinke kako za Budžet Kantona, tako i za budžete općina na čijem prostoru se nalaze predmeti koncesija.

Ministarstvo finansija treba donijeti Pravilnik o formiranju i vođenju registra koncesija, te uspostaviti Registar koncesija u skladu sa odredbama Zakona o koncesijama.

Vlada Kantona Sarajevo treba utvrditi jedinične cijene za obračun koncesijske naknade za sve prirodne resurse koji se pojavljuju kao predmeti koncesije.

Ministarstvo privrede treba poduzimati sve zakonom predviđene aktivnosti kako bi se koncesijska naknada i naplatila, te sa svim korisnicima prirodnih resursa zaključili koncesijski ugovori, te ispostavljati račune za eksplotirane količine.

6.1.3 Primici od prodaje stalnih sredstava

Primici od prodaje stalnih sredstava su iskazani u iznosu od 1.146.236 KM i odnose se primitke od prodaje robnih rezervi u iznosu 1.124.136 KM i na primitke od prodaje stalnih sredstava 22.100 KM.

Direkcija robnih rezervi po nalogu Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice dostavlja narodnim kuhinjama namirnice navedene u specifikaciji za što ispostavlja fakturu Ministarstvu, dok u svojim poslovnim knjigama ovaj događaj iskazuje umanjenjem robnih rezervi i izvora sredstava i u istom iznosu evidentira potraživanje i obaveze od internih transakcija (što je bliže pojašnjeno u poglavljju 7.4.). Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice dobivene fakture knjiži kao svoj transfer – finansiranje javnih kuhinja u korist primitaka od prodaje stalnih sredstava Direkcije za robne rezerve KS (511121), te u istom iznosu, bez ikakvog plaćanja, na teret prihoda od prodaje robnih rezervi (811211) Direkcije u korist korektivnog konta (819999). Nakon izvršenih knjigovodstvenih evidencija od strane Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice, Direkcija za robne rezerve vrši knjigovodstveno zatvaranje obaveza i potraživanja iz internih transakcija.

Zbog navedenog se ne može potvrditi da je knjigovodstveno evidentiranje isporuke robnih rezervi narodnim kuhinjama izvršeno u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, te samim tim ni ostvareni primici u iznosu 1.124.136 KM.

Isporuku namirnica narodnim kuhinjama knjigovodstveno evidentirati u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu u FBiH u cilju istinitog i fer iskazivanja primitaka od prodaje robnih rezervi.

6.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U finansijskim izvještajima, rashodi i izdaci iskazani su u iznosu 606.936.992 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 2,02%. Navedeni izdaci se odnose na troškove uposlenih 275.530.374 KM,

tekuće transfere 222.738.070 KM, izdatke za materijal i usluge 48.891.679 KM, kapitalne transfere 32.114.595 KM, nabavke stalnih sredstava 22.699.578 KM, izdatke za kamate 3.706.696 KM i izdatke za finansijsku imovinu 1.256.000 KM.

6.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Izdaci za bruto plaće, naknade troškova uposlenih i doprinose iskazani su u iznosu od 275.530.374 KM, što u odnosu na budžetom odobrenih 268.886.200 KM predstavlja ostvarenje od 102,47% ili prekoračenje od 6.644.174 KM. Na ove izdatke se odnosi 45,40% ukupnih rashoda budžeta Kantona Sarajevo. Struktura spomenutih izdataka kao i usporedba sa izvršenjem prethodne godine data je u slijedećoj tabeli:

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
Bruto primanja uposlenika	218.390.156	211.931.576
Doprinosi poslodavaca	25.281.685	24.503.891
Naknade troškova uposlenika	31.858.533	31.924.344
Ukupno	275.530.374	268.359.811
Prosječan broj uposlenih	11.175	10.990

Sporazumom iz marta 2013. godine između Vlade Kantona Sarajevo i Samostalnog Sindikata državnih službenika i namještenika u organima državne službe, sudske vlasti i javnim ustanovama utvrđena je osnovica za obračun plaća sa primjenom od 01.01.2013. godine u iznosu od 276 KM, s tim da ista nije primjenjivana za obračun plaća policijskih službenika. Ustanove za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje i javne ustanove kulture primjenjuju utvrđenu osnovicu za obračun plaća od juna 2013. godine, nakon što su postignuti sporazumi između Vlade Kantona Sarajevo i Samostalnog sindikata osnovnog obrazovanja i odgoja FBiH- Kantonalni odbor i Sindikata srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture BiH- Kantonalni odbor na osnovu kojih su i utvrđeni platni razredi i koeficijenti za obračun plaća.

Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika FBiH („Službene novine FBiH“ broj: 45/10) kojim je definiran način obračuna plaće policijskih službenika u FBiH je propisana obaveza donošenja kantonalnih propisa usaglašenih sa ovim Zakonom. Po iskazu odgovorne osobe ni u revidiranoj godini nije donesen kantonalni propis za obračun plaća i naknada policijskih službenika usaglašen sa spomenutim Zakonom.

Bruto plaće i doprinosi poslodavca iznosili su 243.671.841 KM, a naknade troškova uposlenika 31.858.533 KM (topli obrok, prevoz na posao i sa posla, regres, pomoć u slučaju smrti ili bolesti, otpremnine). Izdaci za primanja uposlenika u odnosu na prethodnu godinu veći su za 7.170.563 KM. Prosječan broj uposlenih je 11.175, a u odnosu na prethodnu godinu broj zaposlenih je veći za 185 uposlenika.

Neto primanja u 2014. godini (bez minulog rada) predsjedavajućeg zakonodavnog tijela i premijera iznosi 2.705 KM, zamjenika predsjedavajućeg 2.622 KM, zastupnika 2.153 KM (tokom godine u prosjeku je bilo 13 profesionaliziranih zastupnika) i ministara 2.484 KM. Najveća neto plaća iznosila je 3.731 KM (predsjednik Kantonalnog suda), a najniža neto plaća je iznosila 584 KM.

Kao i prethodne godine, konstatovana je neusaglašenost internih akata vezano za plaće i naknade državnih službenika i namještenika Profesionalne vatrogasne brigade. Naime, krajem 2012. godine stupio je na snagu Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave civilne zaštite kojim je Profesionalna vatrogasna brigada preuzeta u Kantonalnu upravu civilne zaštite i u januaru 2013. godine donesen je Pravilnik o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika Uprave civilne zaštite sa primjenom od 01.01.2013. godine, kojim su van snage stavljeni pravilnici o radnim odnosima i plaćama i drugim ličnim primanjima državnih službenika i namještenika Profesionalne vatrogasne brigade iz 2009. i 2010. godine. Iako je Profesionalna vatrogasna brigada već bila u sastavu Uprave civilne zaštite, u januaru 2013. godine Ministarstvo finansija daje saglasnost na Pravilnik o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika Profesionalne vatrogasne brigade, čija se primjena vezuje za Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona, i kojim se stavljaju van snage naprijed pomenuti pravilnici iz 2009. i 2010. godine.

Imajući u vidu navedeno, ne može se potvrditi da je Pravilnik o plaćama i naknadama kao interni provedbeni akt, donijet za Kantonalnu upravu civilne zaštite kao jedinstveni organ uprave.

Kao i prethodnih godina ministru MUP-a se isplaćuje dodatak na plaću u visini od 30% na ime posebnog dodatka za posebne uslove rada. Uredbom Vlade o posebnom dodatku na plaću definisano je da ovlaštenim službenicima u MUP-u pripada 30% po osnovu posebnih uslova rada i decidno su propisana radna mesta za ostvarivanje prava na poseban dodatak. Obzirom da je ministar nosilac izvršne vlasti na koga se odnosi Zakon o radno-pravnom statusu članova Vlade Kantona Sarajevo, odnosno Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo, ne možemo potvrditi osnovanost isplate posebnog dodatka na plaću po osnovu posebnih uslova rada (mjesečno cca 745 KM).

Naknade plaće za prekovremeni rad iskazane su u iznosu od 2.166.290 KM i u odnosu na prethodnu godinu manje su ostvarene za 66.804 KM. Najvećim dijelom se odnose na MUP 669.826 KM, ustanove osnovnog obrazovanja 461.000 KM, srednjeg obrazovanja 369.291 KM i Upravu za civilnu zaštitu 291.565 KM. Uvidom u dokumentaciju kod MUP-a, Uprave za civilnu zaštitu, Ministarstva finansija (83.337 KM), Stručne službe za zajedničke poslove (47.951 KM) i Ministarstva saobraćaja (25.689 KM), utvrđeno je da se prekovremeni rad obračunavao tokom godine za uposlenike na osnovu rješenja/odлуke rukovodioca o isplati kojim je utvrđen broj sati prekovremenog rada. Međutim, najvećim dijelom nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se utvrdilo u koje vrijeme je obavljen prekovremeni rad, kojim povodom i za koje namjene, zbog čega se ne može potvrditi opravdanost obračuna i isplate iskazane naknade.

Donijeti propis kojim se regulira način obračuna plaće policijskih službenika, kako je to Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika FBiH i predviđeno.

Pravilnik o plaćama i naknadama donijeti za Kantonalnu upravu civilne zaštite kao jedinstveni organ uprave.

Dosljedno se pridržavati odredbi Uredbe o posebnom dodatku na plaću u dijelu isplate posebnog dodatka po osnovu posebnih uslova rada samo za ovlaštene službenike MUP-a.

Preispitati osnovanost isplate naknade za prekovremeni rad u svim organima i institucijama i istu vršiti na osnovu relevantne dokumentacije.

6.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal i usluge su iskazani u iznosu 48.891.680 KM, što u odnosu na budžetom planiranih 51.116.811 KM predstavlja ostvarenje od 95,65%. U odnosu na prethodnu godinu ovi izdaci su ostvareni u manjem iznosu za 3.160.332 KM. Struktura spomenutih izdataka je: ugovorene i druge posebne usluge 15.702.990 KM, izdaci za energiju 9.330.581 KM, nabavka materijala 7.106.615 KM, izdaci za komunalne usluge 5.401.981 KM i tekuće održavanje 5.170.251 KM, unajmljivanje imovine 2.368.674 KM, izdaci za osiguranje i bankarske usluge 1.819.029 KM, izdaci za prevoz i gorivo 1.588.086 KM i putni troškovi 403.472 KM.

Izdaci za mobilni telefon iskazani su u iznosu od 315.582 KM, od čega se na MUP odnosi 81.287 KM i na Stručnu službu za zajedničke poslove 118.417 KM. Uvidom u dokumentaciju kod MUP-a utvrdili smo da su se u pojedinim slučajevima priznavali i plaćali računi za troškove mobilnih telefona koji su glasili na име fizičkog lica, a ne na instituciju u kojoj se ostvaruje pravo na troškove mobilnih telefona u službene svrhe, a eventualna prekoračenja u odnosu na odobreni iznos se odbijaju od plaće uposlenika. Zbog navedenog se ne može potvrditi opravdanost knjigovodstvenog evidentiranja i plaćanja faktura za mobilne telefone koji glase na fizičko lice, obzirom da je isto u suprotnosti sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike Kantona i Trezor KS.

Na teret budžetskog korisnika priznavati i iskazivati samo fakture koje glase na tog budžetskog korisnika.

Ugovorene usluge iskazane su u iznosu od 15.702.990 KM, što u odnosu na budžetom planiranih 15.597.051 KM predstavlja izvršenje od 100,68%. U odnosu na prethodnu godinu ovi izdaci su manji za 1.749.658 KM. U okviru ugovorenih usluga najznačajniji su izdaci za samostalne djelatnosti 4.089.844 KM, troškovi za usluge advokata i veštaka 2.545.984 KM, ostale ugovorene usluge 1.960.428 KM, izdaci za rad

komisija 1.148.997 KM, izdaci za specijalizaciju 817.889 KM, izdaci računovodstvenih i revizorskih usluga 526.005 KM, izdaci za hardverske i softverske usluge 357.246 KM, usluge reprezentacije 279.364 KM itd.

Izdaci za samostalne djelatnosti - ugovori o djelu, ugovori o privremenim i povremenim poslovima i naknade za rad u nadzornim i upravnim odborima iskazani su u iznosu od 4.089.844 KM, a najznačajniji su kod: ustanova kulture 1.345.435 KM, srednjeg obrazovanja 814.489 KM, Općinskog suda 455.651 KM, MUP-a 231.956 KM, osnovnog obrazovanja 224.301 KM, Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih 196.389 KM, Direkcije za puteve 137.476 KM i Zavod za planiranje 109.800 KM.

Kod **ustanova kulture** najznačajniji su izdaci kod MESS-a 336.816 KM, Narodnog pozorišta 303.109 KM, Sarajevske filharmonije 148.983 KM, SARTR-a 104.257 KM i Kamernog teatra 103.262 KM. Isti se u najvećem dijelu odnose na angažovanje lica za obavljanje specifičnih poslova u ustanovama kulture (redatelji, scenografi, kostimografi, glumci) za koje se pored honorara plaćaju troškovi prevoza i smještaja. U okviru ostalih nespomenutih usluga kod ustanova kulture (MESS i JU Narodno pozorište) iskazano je 439.344 KM od čega se značajan dio odnosi na troškove smještaja i prevoza angažovanih lica. Visina naknade za angažovanje istih nije regulisana pisanim aktom, a ustanove su različito postupale prilikom angažovanja lica i utvrđivanja naknada.

Kod **Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih** u okviru ugovorenih usluga značajan dio se odnosi na isplatu naknada za rad u upravnim i nadzornim odborima visokoškolskih ustanova, obavljanje poslova u vezi vozačkih ispita, polaganje stručnih ispita nastavnog kadra i komisije za ocjenjivanje i reviziju o akreditaciji univerziteta. Kod ustanova obrazovanja (škole) u najvećem dijelu iskazani izdaci se odnose na održavanje nastave i vanrednih ispita, angažovanje nastavnog kadra za organizaciju takmičenja i izradu nastavnih planova.

Ostali budžetski korisnici angažovali su vanjske saradnike za različite poslove kao što su obavljanje poslova viših stručnih saradnika, stručnih saradnika i pomoćnih poslova, koji su utvrđeni sistematizacijom radnih mjeseta (Ministarstvo obrazovanja, nauke i mladih, Stručna služba za zajedničke poslove, Zavod za planiranje razvoja, Ministarstvo saobraćaja), obavljanje poslova i radnih zadataka vezano za radno mjesto – Viši stručni saradnik za održavanje puteva, Stručni savjetnik za rekonstrukciju i izgradnju puteva, Viši referent za nadzor zaštitnog pojasa (Direkcija za puteve), pomoć stručnom savjetniku za poslove pristupa informacijama, poslovi informisanja javnosti u Kabinetu ministra, poslovi u Odjeljenju za kadrovske poslove i edukaciju, poslovi u Odjeljenju komercijalnih poslova i drugi administrativno – tehnički poslovi (Ministarstvo unutrašnjih poslova). Većina ugovora je zaključena na mjesec ili dva i isti su redovito obnavljani po isteku perioda važenja. **Obzirom da su se tokom godine zaključivali ugovori o djelu sa vanjskim saradnicima za obavljanje poslova i radnih zadataka koji su sistematizirani pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i predstavljaju redovne poslove u nadležnosti budžetskih korisnika, ne može se potvrditi opravdanost angažovanja vanjskih saradnika za obavljanje tih poslova.**

Angažovanje spoljnih saradnika po ugovorima o djelu vršiti samo za poslove koji nisu sistematizirani pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i koji ne predstavljaju redovne poslove u nadležnosti budžetskih korisnika.

Ministarstvo kulture i sporta, u saradnji sa ustanovama kulture, treba urediti pravila za angažovanje vanjskih saradnika i definirati naknade za obavljanje specifičnih poslova iz oblasti kulture.

Izdaci za rad komisija iskazani su u iznosu od 1.148.997 KM što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 74.401 KM. Najveći izdaci su kod Ministarstva obrazovanja 331.366 KM, MUP-a 231.998 KM, Zavoda za planiranje 74.400 KM, Ministarstva zdravstva 72.085 KM, Skupštine Kantona 63.890 KM, Ministarstva finansija 54.220 KM, Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša 49.444 KM, Kantonalnog tužilaštva 37.720 KM, Uprave za civilnu zaštitu 32.495 KM i Stručne službe za zajedničke poslove 32.260 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da su kod budžetskih korisnika formirane komisije za obavljanje poslova iz nadležnosti organa uprave (provođenje postupka javnih nabavki, poslovi izrade zakona i internih pravilnika, rješavanje po prigovorima, poslovi izrade i distribucije administrativnih i sudskih taksenih maraka, provođenje javnih poziva za finansiranje programa, poslovi odabira bezvrijednog registratorskog materijal i dr.). U komisijama su uglavnom bili angažovani uposlenici organa uprave. **Obzirom da su navedeni poslovi u nadležnosti organa uprave, ne može se potvrditi opravdanost isplate ovih izdataka.**

Preispitati osnovanost isplata naknada za rad u komisijama kod obavljanje redovnih poslova iz nadležnosti organa uprave.

Izdaci za reprezentaciju iskazani su 279.364 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 109.755 KM. Najznačajniji izdaci su kod: Stručne službe za zajedničke poslove 47.842 KM, MUP-a 34.547 KM, Narodnog pozorišta 14.567 KM, Sarajevske filharmonije 12.729 KM i MESS-a 11.093 KM. Način i pravo korištenja troškova reprezentacije Vlada je uredila svojim aktom koji se odnosi na ministarstva (osim MUP-a) i organe uprave, gdje je utvrđeno ko ima pravo na ove troškove i do kojeg iznosa (100-500 KM) ovisno o funkciji. Trošenje sredstava za reprezentaciju nije uređeno kod nižih potrošačkih jedinica (ustanova kulture).

Pravilnikom o poklonima i reprezentaciji kod MUP-a utvrđene su procedure i pravila o poklonima i reprezentaciji, te je istim propisana obaveza ovjeravanja računa za ugostiteljske usluge i druge vrste reprezentacije od strane ministra ili osobe koju on ovlasti, kao i da uz račun mora biti priloženo i obrazloženje učinjenog troška. Međutim, uvidom u izdatke reprezentacije utvrdili smo da uz račune za ugostiteljske usluge (5.167 KM) i kupovinu ulaznica od Nogometnog saveza BiH (400 KM) nije priloženo obrazloženje učinjenog troška kako je to propisano internim aktom, zbog čega se ne može potvrditi opravdanost nastalih izdataka. Kod ustanova kulture (Narodno pozorište i Sarajevska filharmonija) iskazani su troškovi koktela za npr. Novogodišnji koncert (8.103 KM), Premijera „Ero“ (2.340 KM) i monodrama „Hotel Europa“ (2.000 KM), koji su fakturisani od strane jednog dobavljača i čiji računi ne sadrže specifikacije sa iskazanim jediničnim cijenama o utrošenoj hrani i piću.

MUP se treba dosljedno pridržavati Pravilnika o poklonima i reprezentaciji prilikom stvaranja izdataka za reprezentaciju.

Internim aktima regulirati način korištenja sredstava reprezentacije kod ustanova kulture.

6.2.3 Tekući transferi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 222.738.070 KM i u odnosu na planiranih 247.706.892 KM predstavlja ostvarenje od 89,92 %, a isti čine 35,87 % ukupnih rashoda budžeta za 2014. godinu. Realizacija tekućih transfera odnosi se na transfere drugim nivoima vlasti 13.085.430 KM, transfere pojedincima 75.820.770 KM, transfere neprofitnim organizacijama 94.170.065 KM i subvencije javnim preduzećima 37.723.625 KM, dok su drugi tekući rashodi 1.938.180 KM.

Najveća izvršenja tekućih transfera iskazana su kod Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih 76.775.592 KM (najvećim dijelom sufinansiranje visokoškolskih ustanova i prijevoz učenika), Ministarstva za rad i socijalnu politiku 63.339.161 KM, Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša 26.679.431 KM (najveće su subvencije javnim preduzećima), Kabineta premijera, Stručne službe Vlade, jedinica lokalne samouprave, neprofitnih organizacija i pomoći vjerskim zajednicama, Ureda za zakonodavstvo i ostalih 13.730.124 KM (indirektni porezi općina), Ministarstva za boračka pitanja 13.277.166 KM (dopunska prava boračke populacije) i Ministarstva saobraćaja 8.368.329 KM (subvencioniranje razlika do ekonomске cijene mjesечnih karata za prijevoz penzionera i studenata), Ministarstva privrede 5.422.475 KM, Ministarstva kulture i sporta 5.649.839 KM, Ministarstva pravde i uprave 3.410.742 KM (najvećim dijelom sufinansiranje JP Televizija Kantona Sarajevo), Ministarstva finansija 2.345.594 KM (povrat više ili pogrešno uplaćenih prihoda), itd.

Transferi jedinicama lokalne samouprave na poziciji **Kabineta premijera** su iskazani u iznosu 12.985.430 KM, što u odnosu na planiranih 30.703.900 KM predstavlja ostvarenje od 39,04 %. Ovaj transfer predstavlja doznaku sredstava indirektnih poreza Gradu Sarajevo i općinama, a razlog za odstupanje izvršenja ovog transfera je posljedica primjene Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH koji se primjenjuje od 13.05.2014. godine, a po kojem se indirektni porezi uplaćuju od Federalnog ministarstva finansija direktno jedinicama lokalne samouprave. Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH i Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriju FBiH je predviđeno da će se sredstva indirektnih poreza Gradu Sarajevo i općinama Sarajevskog kantona dostavljati na račun javnih prihoda Budžeta kantona, a ista će se rasporediti u skladu sa kantonalnim propisima. Kantonalni propis kojim bi se utvrdili kriteriji za raspodjelu sredstava općinama od indirektnih

poreza nije donijet niti u 2014. godini (u revidiranoj godini su primjenjivani omjeri kao i u ranijem periodu), što znači da su sredstva od indirektnih poreza raspoređena, bez utvrđenih kriterija raspodjele.

Transferi općinama – direktni porezi na poziciji **Kabineta Premijera** su iskazani u iznosu 1.050.000 KM, što u odnosu na planiranih 1.700.000 KM predstavlja ostvarenje od 61,76%. Uvidom u karticu izdataka je vidljivo da je transfer doznačen 5 općina u iznosima od 50.000 KM do 500.000 KM. Tokom revizije nije dostavljena dokumentacija koja bi potvrđivala da su spomenuti transferi realizirani primjenom od strane nadležnih utvrđenih kriterija.

Transfere jedinicama lokalne samouprave – indirektni porezi i transfere općinama – direktni porezi realizirati po unaprijed definiranim kriterijima.

Transferi za visoko obrazovanje **Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih** iskazani su u iznosu 66.122.300 KM, koliko je budžetom i planirano, dok je na poziciji transfera za nauku iskazan izdatak u iznosu 1.050.300 KM i isti je služio za finansiranje 5 naučnoistraživačkih instituta (Institut za istoriju, Orientalni institut, Institut za jezik, Institut za genetičko inžinjerstvo i biotehnologiju, Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava) koji su u sastavu Univerziteta, što znači da je za finansiranje visokog obrazovanja realizirano 67.172.600 KM. Tokom revidirane godine su se sredstva za finansiranje visokog obrazovanja doznačavala na jedinstveni račun Univerziteta odakle su se sredstva doznačavala organizacionim jedinicama u omjerima kako su se isti finansirali u proteklom periodu. Zakonom o visokom obrazovanju (član 128. i član 133.) je predviđeno da će Kriterije za finansiranje Univerziteta u Sarajevu kao javne visokoškolske ustanove i Metodologiju za raspodjelu budžetskih sredstava za nastavni, naučno nastavni, umjetnički, umjetničko nastavni i naučno istraživački rad donijeti Vlada na prijedlog Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade. Da bi se donijeli nabrojani podzakonski akti potrebno je u skladu sa odredbama Zakona o visokom obrazovanju (član 96.) da Ministarstvo na prijedlog Univerziteta doneće Pravilnik o općeprihvaćenim standardima u struci. Prema iskazu odgovorne osobe iz Ministarstva, prijedlog spomenutog Pravilnika nije dostavljen od strane Univerziteta, pa samim tim nisu ni donijeti spomenuti podzakonski akti. Također, Zakonom o visokom obrazovanju (član 137.) je predviđeno da će Ministarstvo obrazovanja, nauke i mladih u saradnji sa Ministarstvom finansijsa a na prijedlog Upravnog odbora Univerziteta, donijeti Pravilnik o utrošku vanbudžetskih sredstava. Po iskazu odgovorne osobe iz Ministarstva prijedlog spomenutog Pravilnika nije dostavljen od strane Upravnog odbora Univerziteta, pa samim tim isti nije mogao biti niti donijet od strane Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih. **Navedeno ima za posljedicu da je i u revidiranoj godini finansiranje visokog obrazovanja vršeno bez utvrđenih kriterija, niti je resorno Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade uspostavilo nadzor nad utroškom vanbudžetskih sredstava, što je u suprotnosti sa odredbama Zakona o visokom obrazovanju.**

Napominjemo da visokoškolske ustanove nisu uključene u sistem trezorskog poslovanja i da iste pored budžetskih sredstava ostvaruju značajne prihode iz obavljanja vlastite djelatnosti (realizacije projekata, upisnina i školarina na vanrednom i postdiplomskom studiju, nostrifikacije diploma, odbrane magistarskih radova i doktorskih disertacija i ostalo). Navedeno ima za posljedicu da Kanton kao osnivač, kao i resorno ministarstvo, nemaju uspostavljen nadzor i kontrolu nad trošenjem raspoloživih sredstava.

Univerzitet u Sarajevu treba sačiniti prijedlog Pravilnika o općeprihvaćenim standardima u struci, kako bi Vlada na prijedlog Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih mogla utvrditi Kriterije za finansiranje Univerziteta u Sarajevu kao javne visokoškolske ustanove i Metodologiju za raspodjelu budžetskih sredstava za nastavni, naučno nastavni, umjetnički, umjetničko nastavni i naučno istraživački rad, kako je to Zakonom o visokom obrazovanju i predviđeno.

Upravni odbor Univerziteta u Sarajevu treba sačiniti prijedlog Pravilnika o utrošku vanbudžetskih sredstava, kako bi Ministarstvo obrazovanja, nauke i mladih u saradnji sa Ministarstvom finansijsa moglo donijeti isti, kako je to Zakonom o visokom obrazovanju i predviđeno.

Poduzeti aktivnosti na uključivanju visokoškolskih ustanova u sistem trezorskog poslovanja, kako bi Kanton kao osnivač uspostavio nadzor nad trošenjem raspoloživih sredstava.

Na poziciji **Ministarstva finansijsa** iskazan je transfer Sarajevskoj regionalnoj razvojnoj agenciji „SERDA“ za finansiranje redovne djelatnosti i fond sredstva za projekte u 2014. godini u iznosu 400.000 KM, koliko je

budžetom i planirano. Sredstva su odobrena odlukom ministra od 30.12.2014. godine, a istog dana je doznačeno 100.000 KM, dok preostala odobrena sredstva do okončanja revizije nisu bila doznačena. Spomenutom Odlukom je naloženo korisniku da odobrena sredstva utroši u skladu sa važećim pozitivnim propisima i da Vladi dostavi izvještaj o namjenskom utrošku (finansijskog, administrativnog i tehničkog aspekta), sa kompletnom popratnom dokumentacijom. Obzirom na vrijeme kada su sredstva odobrena i doznačena, Sarajevskoj regionalnoj razvojnoj agenciji „SERDA“ do okončanja revizije nije bila u mogućnosti utrošiti odobrena sredstva za utvrđene namjene, pa samim tim niti dostavila spomenute izvještaje o namjenskom utrošku odobrenih sredstava.

Potrebno je pravovremeno donositi odluke o odobravanju sredstava, kako bi korisnici istih mogli sredstva utrošiti za definirane namjene i dostaviti izvještaje o namjenskom utrošku odobrenih sredstava.

Na poziciji **Ministarstvo kulture i sporta** su iskazani transferi u iznosu 5.549.916 KM, što u odnosu na planiranih 5.701.230 KM predstavlja ostvarenje od 97,36%. Značajan broj tekućih transfera je Budžetom za 2014. godinu planiran po korisnicima sa pripadajućim iznosima, dok su se preostali transferi trebali realizirati u skladu sa odredbama Uredbe o kriterijima za finansiranje programa i projekata neprofitnih organizacija i udruženja koja se finansiraju/sufinansiraju iz Budžeta. Od strane Ministarstva su 2005. godine donijeti Pravilnik o procedurama i kriterijima za izbor korisnika sredstava tekućih transfera kulture u Ministarstvu kulture i sporta i Pravilnik o kriterijima za podršku finansiranju javnog interesa u sportu KS kojima su regulirane procedure dodjele sredstava, kao i kriteriji koji će se primjenjivati u postupku dodjele sredstava. Tokom revizije nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su primjenjeni spomenuti provedbeni propisi prilikom realizacije Međunarodnih turnira u iznosu 95.200 KM, Rezervnih sredstava u iznosu 72.500 KM, Vrhunskog sporta u iznosu 899.988 KM, Takmičarsko-razvojnog sporta u iznosu 491.483 KM, Podrška sportskom podmlatku 333.796 KM, Sport za sve u iznosu 97.592 KM, Rezervna sredstva u iznosu 61.566 KM, Kulturno umjetnički amaterizam u iznosu 160.000 KM, Sufinansiranje proizvodnje kratkog igranog i dokumentarnog filma u iznosu 114.000 KM, Zaštita kulturnog stvaralaštva u iznosu 165.275 KM, Međunarodna i međuregionalna kulturna saradnja u iznosu 73.500 KM, Podrška projektima iz oblasti kulture u iznosu 299.487 KM i Podrška projektima iz oblasti kulture u iznosu 79.000 KM.

Dosljedno se pridržavati odredbi Uredbe o kriterijima za finansiranje programa i projekata neprofitnih organizacija i udruženja koji se finansiraju/sufinansiraju iz sredstava Budžeta, Pravilnika o procedurama i kriterijima za izbor korisnika sredstava tekućih grantova kulture u Ministarstvu kulture i sporta KS i Pravilnika o kriterijima za podršku finansiranju javnog interesa u sportu KS prilikom realizacije transfera za kulturu i sport.

6.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi su iskazani u iznosu 32.114.595 KM i u odnosu na planiranih 51.366.469 KM predstavlja ostvarenje od 62,52%. Realizacija kapitalnih transfera odnosi se na transfere drugim nivoima vlasti 6.280.578 KM, transfere pojedincima 3.147.844 KM, transfere neprofitnim organizacijama 12.563.956 KM i transfere javnim preduzećima 10.122.216 KM.

Realizacija transfera najvećim dijelom se odnosi na Ministarstvo saobraćaja 13.400.418 KM, Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša 7.430.172 KM, Kantonalna uprava za šumarstvo 3.524.699 KM, Ministarstvo privrede 1.647.780 KM, Ministarstvo za boračka pitanja 1.614.112 KM, Ministarstvo stambene politike 1.479.729 KM i Uprava za civilnu zaštitu 1.252.141 KM.

Kapitalni transferi **Ministarstva saobraćaja** su planirani po pojedinačnim programima sa pripadajućim iznosima, a realizirani su za: Otvaranje novih parkirališta u iznosu 192.307 KM, Vlastito učešće u izgradnjama I i XII transferzale i južne longitudinale u iznosu 2.264.948 KM, Investiciono održavanje saobraćajne infrastrukture u iznosu 171.147 KM, Rješavanje imovinsko pravnih odnosa 5.605.967 KM, Nabavka autobusa, trolejbusa i minibuseva u iznosu 333.409 KM, Sanacija tramvajske pruge i pružnih prelaza i izrada projektnе dokumentacije u iznosu 77.445 KM, Sredstva za plaćanje ranije preuzetih obaveza Vlade po investicionim projektima GRAS-a u iznosu 4.755.195 KM. Uvidom u kartice kapitalnih izdataka Rješavanje imovinsko pravnih odnosa, Sanacija tramvajske pruge i pružnih prelaza i izrada projektnе dokumentacije i Rješavanje imovinsko pravnih odnosa utvrđeno je da se kao korisnici transfera pojavljuju pružatelji usluga ili

izvođači radova. Po iskazu odgovorne osobe kantonalnim javnim preduzećima koja upravljaju nabavljenom imovinom nije se dostavljala knjižna obavijest o uknjižavanju iste u finansijske izještaje. **Navedeno ima za posljedicu činjenicu da se umanjuje vrijednost imovine Kantona ili kantonalnih javnih preduzeća kojima je nabavljena imovina data na upravljanje ili korištenje.**

Ministarstvo saobraćaja treba realizirati kapitalne transfere na način koji osigurava knjigovodstveno evidentiranje nabavljene imovine u finansijskim izještajima javnih preduzeća kojima je ta imovina ustupljena na upravljanje i korištenje.

6.2.5 Izdaci za kamate

Izdaci za kamate su iskazani u iznosu 3.706.696 KM. Spomenuti iznos kamata se pored kredita koji su preuzeti i koji se koriste, odnosi i na odobrena a nepovučena kreditna sredstva. Sa Razvojnom bankom FBiH je 18.06.2014. godine zaključen ugovor o kreditnom zaduženju u vrijednosti 13.174.400 KM, od čega su u revidiranoj godini povučena sredstva u iznosu 5.554.905 KM, a ostala su nepovučena sredstva u iznosu 8.133.795 KM. Prema prezentiranoj dokumentaciji u 2014. godini je obračunata kamata na odobreni iznos kredita u vrijednosti 330.262 KM. Kredit EBRD-a u iznosu 32.271.195 KM je postao efektivan 28.10.2013. godine i do konca revidirane 2014. godine su povučena sredstva u iznosu 19.292.337 KM, dok je ostalo nepovučeno 12.978.858 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju je utvrđeno da je pored plaćene kamate na iskorištena sredstava obračunata i plaćena kamata i na nepovučena kreditna sredstva u visini 0,5% odnosno 407.280 KM. **Obzirom da je za spomenute kredite unaprijed definirana namjena kao i nositelji implementacije odobrenih sredstava, ne može se potvrditi racionalno ponašanje budžetskih korisnika obzirom na plaćanje kamata u značajnom iznosu i na nepovučena kreditna sredstva.**

Budžetski korisnici u čijoj je nadležnosti realizacija odobrenih kreditnih sredstava trebaju stvoriti pretpostavke za njihovu realizaciju kako se ne bi plaćale i kamate na odobrena a nepovučena sredstva i time izbjeglo stvaranje nepotrebnih troškova.

6.2.6 Tekuća rezerva

Sredstva tekuće rezerve su realizirana u iznosu 200.000 KM koliko su budžetom i planirana, a odobrena su odlukama Vlade i to 100.000 KM kao inicialna sredstva za izgradnju stambenih objekata za stanovnike poplavljenih područja Kantona Sarajevo, 80.000 KM za prevazilaženje iznimno teške ekonomske situacije u Agenciji za privatizaciju Kantona Sarajevo i 20.000 KM za stipendiranje djece poginulih rudara u rudniku Soma u Republici Turskoj.

6.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izještajima za 2014. godinu iskazano je ostvarenje prihoda, primitaka i finansiranja u odnosu na rashode i izdatke kako slijedi:

Red. br.	Opis	Budžet za 2014. god (GIB)	Ostvareno u 2013. godini	Ostvareno u 2014. godini	Index (5/3) x100	Index (5/4) x100
1	2	3	4	5	6	7
A	Prihodi, primici i finansiranje (I+II+IIIa)	806.714.168	599.740.713	649.534.466	80,52	108,30
A1	Prihodi i primici (I+II)	666.714.168	599.740.713	614.751.866	92,21	102,50
I	Prihodi (1+2)	647.383.768	594.413.090	610.956.358	94,37	102,78
1.	Prihodi	628.260.278	579.324.099	594.503.499	94,63	102,62
2.	Tekući transferi i donacije	19.123.490	15.088.991	16.452.859	86,03	109,04
II	Primici	12.101.400	5.327.623	3.795.508	31,36	71,24
III	Finansiranje (primljeni krediti – otplate duga)	125.954.769	-15.492.035	20.861.993	16,56	134,66
IIIa.	Primljeni krediti	140.000.000	-	34.782.600	24,84	-
B	Ukupni rashodi i izdaci (V+VI)	806.714.168	634.916.543	620.857.599	76,96	97,79
V	Rashodi i izdaci	792.668.937	619.424.509	606.936.992	76,57	97,98
VI	Otplate duga	14.045.231	15.492.035	13.920.607	99,11	89,86
C	Višak ostv. rashoda i izdataka u odnosu na prihode i primitke i finansiranje (B-A)	-	35.175.830	-	-	-

C1	Višak prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke i finansiranje (A-B)	-	-	28.676.867	-	-
1.	Više stvorene obaveze iznad Budžeta prekoračenje	-	25.696.547	3.052.269	-	-
2.	Ostali deficit u tekućoj godini	-	9.479.282		-	-
D	Nepokriveni deficit iz prethodnih godina	-	84.420.763	119.596.593	-	141,67
E	Ukupan (akumulirani) deficit (C+D)	-	119.596.593	90.919.726	-	76,02

U revidiranoj godini ukupni prihodi i primici iskazani su u iznosu 614.751.866 KM, finansiranje u iznosu 34.782.600 KM, rashodi i izdaci u iznosu 606.936.992 KM, otplate duga u iznosu 13.920.607 KM, te višak prihoda nad rashodima u iznosu 28.676.867 KM. Međutim, iskazani finansijski rezultat ne može se potvrditi za najmanje 29.129.683 KM, obzirom da obaveze po pravosnažnim presudama i izvršnim sudskim rješenjima, koje prema podacima Ministarstva finansija, bez uključenih zateznih kamata i troškova spora, na dan bilansiranja iznose 27.854.046 KM, nisu iskazane u finansijskim izvještajima za 2014. godinu. Preostalih 1.275.637 KM odnosi se na iskazane primitke od prodaje robnih rezervi i posljedica su pogrešnih knjigovodstvenih evidentiranja.

Prema finansijskom iskazu „Konsolidovani bilans stanja“ na dan 31.12.2014. godine, iskazan je akumulirani višak rashoda nad prihodima u iznosu od 90.919.726 KM. Akumulirani višak rashoda nad prihodima ne može se potvrditi za najmanje 29.129.683 KM, koliko iznosi osporeni finansijski rezultat revidirane 2014. godine.

7. Imovina, obaveze i izvori sredstava

7.1 Novčana sredstva

Novčana sredstva su iskazana u iznosu 34.327.713 KM i ista predstavljaju stanje sredstava na 13 transakcijskih računa otvorenih u sastavu Jedinstvenog računa trezora u vrijednosti 34.283.454 KM i stanje prelaznog računa u vrijednosti 44.259 KM (nemogućnost raspodjele sredstava na dan bilansiranja).

Pored novčanih sredstava iskazanih u finansijskim izvještajima, elaboratom o popisu je iskazano stanje novčanih sredstava na transakcijskim računima koji nisu u sastavu Jedinstvenog računa Trezora u iznosu 30.403.255 KM. Iako je Zakonom o trezoru u FBiH predviđeno da se cijelokupno poslovanje odvija preko jednog depozitnog i jednog ili više transakcijskih računa u sastavu Jedinstvenog računa Trezora. Vlada je Uputstvom o zatvaranju računa budžetskih korisnika dala saglasnost da određeni budžetski korisnici raspolažu sa izdvojenim transakcijskim računima koji nisu u sastavu Jedinstvenog računa Trezora. Prema podacima iz Elaborata o popisu za 2014. godinu budžetski korisnici raspolažu sa 17 transakcijskih računa na kojima su iskazani sljedeći iznosi: Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo (6 računa) 23.478.570 KM, Kantonalni sud 109.814 KM, Općinski sud Sarajevo 6.091.765 KM, Kantonalni centar za socijalni rad (3 računa) 257 KM, Centar za vaspitanje, obrazovanje i radno osposobljavanje Vladimir Nazor (2 računa) 69.164 KM, II Gimnazija Sarajevo 154.744 KM i 5.387 EUR, I Bošnjačka gimnazija 148.166 KM, OŠ Čamil Sijarić 7.014 KM i Fond Kantona Sarajevo za izgradnju i očuvanje globalja šehida i poginulih boraca, memorijalnih centara i spomen obilježja žrtava genocida (2 računa) 46.762 KM, 7.378 EUR, 200 AUD, kao i oručena sredstva u iznosu 300.000 KM. **Zbog činjenice da novčana sredstva na 17 transakcijskih računa koja nisu u sastavu Jedinstvenog računa Trezora u iznosu 30.403.255 KM na datum bilansiranja nisu iskazana u finansijskim izvještajima, ne može se potvrditi realnost iskazanih novčanih sredstava u finansijskim izvještajima 2014. godine za navedeni iznos.**

U cilju istinitog i fer iskazivanja stanja novčanih sredstava u finansijskim izvještajima potrebno je izvršiti konsolidaciju svih transakcijskih računa sa kojima raspolažu budžetski korisnici u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o trezoru u FBiH.

7.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu 13.849.686 KM i u odnosu na prethodnu godinu, kada su iznosila 9.272.990 KM, veća su za 4.576.696 KM ili 49,36%.

Struktura potraživanja iskazana na datum bilansa je: potraživanja od pravnih lica 3.281.464 KM, potraživanja od fizičkih lica 26.557 KM i ostala potraživanja 10.530.017 KM.

Potraživanja od pravnih lica odnose se na potraživanja za isporučene robe i usluge 1.286.506 KM i potraživanja za unaprijed plaćenu robu 1.994.958 KM. Najznačajnija potraživanja za isporučene robe i usluge su iskazana kod Ministarstva unutrašnjih poslova 398.968 KM, Direkcije za puteve 231.586 KM, JU „Dom za socijalno zbrinjavanje osoba“ 73.867 KM i Bosanski kulturni centar 64.622 KM.

Potraživanja **Direkcije za puteve** se odnose na usluge izdavanja odobrenja za postavljanje reklamnih panoa u cestovnom pojasu na cestama iz nadležnosti Direkcije. U revidiranoj godini je početno stanje potraživanja od 644.534 KM (po Sporazumu o poravnanju sa privrednim društvom Europlakat d.o.o. Sarajevo) zatvoreno u iznosu 412.948 KM, dok potraživanja iz 2014. godine nisu evidentirana. Po iskazu odgovorne osobe, korisnicima usluga se izdaju samo rješenja a ne i fakture i potraživanja se ne iskazuju u finansijskim izvještajima. Također, ne prate se potraživanja po ročnosti, niti se dostavljaju konfirmacije za iste na ovjeru.

Potraživanja **Bosanskog kulturnog centra** odnose se na usluge ustupanja poslovnog prostora u zakup. Početno stanje potraživanja od 27.466 KM je u revidiranoj godini povećano za 37.155 KM, dok knjigovodstveno nisu evidentirane naplate istih. Provedenom revizijom je utvrđeno da potraživanja nisu praćena po ročnosti i da ista nisu knjigovodstveno evidentirana na odgovarajuću poziciju, niti su u revidiranoj godini poduzimane zakonom definirane aktivnosti na naplati potraživanja. Tokom revizije je dostavljena dokumentacija koja potvrđuje da su određene aktivnosti na naplati potraživanja pokrenute u 2015. godini.

Ostala potraživanja se većim dijelom odnose na ostala potraživanja 5.078.046 KM, sumnjava i sporna potraživanja 4.802.842 KM, potraživanja za pripravnike 402.719 KM i potraživanje za bolovanje 235.936 KM. Najznačajnija ostala potraživanja su iskazana kod Ministarstva privrede 4.478.858 KM i Ministarstva saobraćaja 474.089 KM, dok su sumnjava i sporna potraživanja većim dijelom iskazana kod Ministarstva za boračka pitanja 1.789.933 KM, Ministarstva privrede 1.785.489 KM, Ministarstva unutrašnjih poslova 748.381 KM i Direkcije za puteve 201.702 KM.

Sumnjava i sporna potraživanja **Ministarstva za pitanje boraca** u iznosu 1.789.933 KM predstavljaju nenaplative plasmane pravnim licima za koje su nadležni sudovi 2012. godine donijeli rješenja o obustavi izvršnih postupaka zbog nenaplativosti.

Sumnjava i sporna potraživanja **Ministarstva privrede** u iznosu 1.785.489 KM predstavljaju potraživanja temeljem datih pozajmica privrednim društvima tokom 2007 i 2008 godine. Elaboratom o popisu je i pored činjenice da su pokrenuti sudske postupci, naznačena neizvjesnost naplate ovih potraživanja obzirom da se nad dužnicima provodi stečajni postupci.

Sumnjava i sporna potraživanja **Direkcije za puteve** iskazana su u iznosu 201.702 KM i odnose se na potraživanja od dva privredne subjekta. Oba dužnika su utužena, ali su potraživanja nenaplativa, obzirom da je za jednog dužnika okončan stečajni postupak i isti je brisan iz sudskega registra, dok se drugi dužnik nalazi u kontinuiranoj blokadi.

Ostala potraživanja **Ministarstva privrede** u iznosu 4.478.725 KM predstavljaju potraživanja za koncesije. Potraživanja se odnose na 32 privrednih subjekata, iako su koncesijski ugovori zaključeni sa njih 15. Pravni osnov za iskazivanje potraživanja od privrednih subjekata sa kojim nije potpisani koncesijski ugovor je Odluka Vlade o naknadi za eksploataciju voda na području Kantona Sarajevo od 12.06.2012. godine, kojom je definirana naknada od 1,5 KM/m³ ili 1,5% bruto prihoda ostvarenog eksploatacijom vode. Izračun obaveza korisnika sa kojima nisu potpisani koncesijski ugovori se utvrđuje na osnovu obračuna vodne naknade od strane Agencije za vodno područje rijeke Save. Korisnicima koncesije se ne ispostavljaju fakture, što znači da se poslovne promjene u Glavnu knjigu ne unose na osnovu validne računovodstvene dokumentacije. Na kraju godine se tek knjige potraživanja koja se odnose na Kanton u cjelokupnom iznosu, te se istovremeno vrši zatvaranje potraživanja koja su naplaćena tokom godine, dok se iznos potraživanja koji pripada općinama ne iskazuju u finansijskim izvještajima. Prema prezentiranom pregledu Ministarstvo je putem Kantonalnog pravobranilaštva u 2014. godini pokrenulo upravne sporove protiv 7 korisnika

koncesija u ukupnoj vrijednosti 612.051 KM, iako potraživanja koja su predmetom spora nisu iskazana na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja, niti su sa kupcima izvršena usaglašavanja iskazanih potraživanja.

Provedenom revizijom iskazanih potraživanja je utvrđeno da se u pojedinim slučajevima, za pružene usluge ne izdaju vjerodostojne računovodstvene isprave (fakture), da se potraživanja ne iskazuju u finansijskim izvještajima, da se ne poduzimaju sve zakonom predviđene mjere s ciljem naplate potraživanja, da se ne vode ažurne pomoćne evidencije potraživanja po ročnosti i potraživanja starija od 6 mjeseci se ne evidentiraju na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja, kako je to Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike Kantona i trezor KS predviđeno, niti su sa kupcima provedena usaglašavanja iskazanih potraživanja, kako je to Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH predviđeno. Također, za određena potraživanja, iskazana na poziciji sumnjivih i spornih, od strane nadležnih sudova donijeto je rješenje o obustavi postupka obzirom da su ista nenačinljiva, te se ista trebaju otpisati kako je to Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike Kantona i trezor KS predviđeno, a sve u cilju istinitog i fer iskazivanja stanja potraživanja u finansijskim izvještajima. Zbog svega navedenog se ne može potvrditi realnost iskazanih potraživanja u finansijskim izvještajima za 2014. godinu.

Kratkoročna potraživanja iskazivati na osnovu validne računovodstvene dokumentacije, poduzimati zakonom predviđene mjere s ciljem naplate potraživanja, a potraživanja starija od 6 mjeseci iskazivati na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja, nenačinljiva potraživanja otpisati, kako je to Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike Kantona i trezor KS predviđeno.

Izvršiti usaglašavanje potraživanja sa kupcima kako je to predviđeno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, a u cilju istinitog iskazivanja potraživanja u finansijskim izvještajima.

7.3 Stalna sredstva

U konsolidiranim finansijskim izvještajima iskazana su stalna sredstava sadašnje vrijednosti 320.175.727 KM, nabavne vrijednosti 472.138.505 KM i otpisane vrijednosti 151.962.778 KM, dok su izvori stalnih sredstava iskazani u iznosu 184.645.098 KM, što znači da nije izvršeno usklađivanje sredstava sa izvorima sredstava. Po iskazu odgovorne osobe neusklađenost vrijednosti stalnih sredstava sa vrijednošću izvora sredstava datira od vremena uspostave Trezora kada su podaci budžetskih korisnika bez provođenja bilo kakvih kontrola unijeti kao početna stanja u finansijske izvještaje Kantona.

Prema prezentiranom pregledu promjena na stalnim sredstvima u 2014. godini ista su povećana u iznosu 31.647.211 KM, dok je smanjenje iskazano u iznosu 12.146.722 KM.

Izvršena je usporedba povećanja na pozicijama stalnih sredstava sa podacima kapitalnih ulaganja u stalna sredstva i utvrđeno je značajno odstupanje. Za navedena neslaganja od strane odgovorne osobe je dato obrazloženje da je ostvareno odstupanje posljedica ispravki pogrešnih evidentiranja u prethodnim godinama (nabavljeni imovina nije bila uknjižena na odgovarajuću poziciju stalnih sredstava), kao i preknjižavanje imovine sa jednog budžetskog korisnika na drugog. Za naknadno uknjižavanu imovinu u svim slučajevima nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrđivala da se doista radi o ispravci pogrešnih evidentiranja iz ranijeg perioda.

Na poziciji ostalih osnivačkih ulaganja **Ministarstva privrede** je iskazano ulaganje po sudskoj nagodbi, uz pribavljeno pozitivno mišljenje Kantonalnog pravobranilaštva, o poništenju privatizacije „Unis – Energotehnika“ d.d. Vogošća u vrijednosti 2.500.000 KM. Obzirom da imovina spomenutog društva prije privatizacije nije bila uknjižena kao imovina Kantona, ne može se potvrditi da je spomenuto ulaganje knjigovodstveno evidentirano u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima.

Općinski sud Sarajevo je temeljem odluke predsjednika suda od 10.09.2014. godine ustupio 15 računara nabavne vrijednosti 35.319 KM osnovnoj školi „Aleksa Šantić“ Sarajevo i istu isknjižio iz svojih evidencijskih dokumenata. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da ova osnovna škola doniranu opremu nije iskazala u svojim knjigovodstvenim evidencijskim dokumenata.

Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša je temeljem zaključka Vlade od 27.12.2011. godine, Zavodu za planiranje razvoja Kantona ustupilo vozilo VW „Tiguan“ nabavne vrijednosti 64.668 KM i isto isknjižilo iz svojih evidencijskih dokumenata. Zavod je pomenuto vozilo tek u 2014. godini iskazao u svojim knjigovodstvenim evidencijskim dokumenata.

Zbog svega navedenog se ne može potvrditi da je u knjigovodstvenim evidencijama iskazana stvarna vrijednost stalnih sredstava Kantona na dan bilansiranja.

Poduzeti dodatne aktivnosti na ažuriranju pomoćnih evidencija stalnih sredstava, a sve u cilju istinitog i fer iskazivanja istih u knjigovodstvenim evidencijama.

7.4 Dugoročni plasmani

Dugoročni plasmani iskazani u iznosu 28.807.437 KM, najvećim djelom se odnose na date kredite u nadležnosti Ministarstva za boračka pitanja u iznosu 25.081.261 KM, Ministarstva stambene politike u iznosu 4.081.139 KM, Ministarstva privrede u iznosu - 426.064 KM, Uprave civilne zaštite u iznosu 67.029 KM.

Od iskazanih dugoročnih plasmana **Ministarstva za boračka pitanja** 17.405.895 KM se odnosi na pozajmice pojedincima za rješavanje stambenih pitanja, dok se 9.226.740 KM odnosi na pozajmice za finansiranje programa za pokretanje ili proširenje proizvodno-uslužnih djelatnosti. Tokom revidirane godine odobreni su novi plasmani u iznosu od 1.256.000 KM za rješavanje stambenih pitanja, ali do okončanja revizije sredstva nisu doznačena poslovnoj banci.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju Ministarstva koja se odnosi na finansiranje programa za pokretanje i proširenje proizvodno-uslužne djelatnosti (pregled odobrenih plasmana po korisnicima) utvrđeno je da su plasmani u iznosu ne manjem od 8.000.000 KM već odavno trebala biti vraćena i da su protiv korisnika plasmana pokrenuti sudski sporovi za naplatu istih. Iz Izvještaja o radu Kantonalnog pravobranilaštva za 2014. godinu je vidljivo da su sudski sporovi u djelu u kojem oni zastupaju Ministarstvo okončani u korist Kantona, ali postupak prinudne naplate nije ostvario željene rezultate (slabo imovinsko stanje korisnika plasmana, nemaju nekretnine, nezaposleni, bezuspješna prodaja pokretnih stvari), te su postupci prinudne naplate obustavljeni. Od strane Ministarstva nije vršena procjena naplativosti spomenutih plasmana i odgovarajuća korektivna knjiženja na osnovu sačinjene procjene. **Zbog obustave postupka prinudne naplate izvjesno je da spomenuti plasmani u znatnom iznosu neće biti naplaćeni, te se iz tog razloga ne može potvrditi niti vjerodostojnost iskazanih plasmana u finansijskim izvještajima.**

Negativan saldo plasmana u nadležnosti **Ministarstva privrede** u iznosu 426.064 KM je posljedica pogrešnog evidentiranja ispravke vrijednosti plasmana u iznosu od 1.282.484 KM iz 2012. godine (storniranjem), te je povrat plasmana u 2014. godini u iznosu 627.913 KM doveo do iskazivanja negativne vrijednosti dugoročnih plasmana.

U cilju istinitog i fer iskazivanja stanja plasmana u finansijskim izvještajima izvršiti procjenu naplativosti istih, te u skladu sa rezultatima procjene, izvršiti odgovarajuća knjigovodstvena evidentiranja.

7.5 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu 156.082.999 KM i u odnosu na prethodni datum bilansiranja kada su iznosile 166.086.175 KM manja su za 10.003.176 KM ili 6,02%. Ista se odnose na kratkoročne tekuće obaveze 94.414.726 KM, obaveze prema radnicima 24.351.942 KM, finansijski i obračunski odnosi povezanih lica 510.660 KM i kratkoročna razgraničenja 36.805.872 KM.

Kratkoročne tekuće obaveze se odnose na obaveze prema dobavljačima za isporučene robe i usluge i korisnike transfera 92.730.913 KM, obaveze prema fizičkim licima 1.296.182 KM i ostale kratkoročne obaveze 373.952 KM.

Obaveze prema uposlenicima se odnose na obaveze za plaće u iznosu 11.273.261 KM, obaveze za naknade plaće u iznosu 1.904.648 KM, obaveze za doprinose u iznosu 7.800.130 KM, ostale obaveze prema uposlenicima 3.358.476 KM i obaveze prema drugim fizičkim osobama 15.427 KM.

Prema prezentiranoj informaciji Ministarstva finansija od 05.03.2015. godine obaveze po pravomoćnim presudama i izvršnim sudskim rješenjima zaprimljenim kod korespondentnih banaka na dan 31.12.2014. godine, bez uračunatih zateznih kamata i sudskih troškova, iznose 27.854.046 KM i iste nisu iskazane kao obaveze u finansijskim izvještajima. Ove obaveze se najvećim dijelom odnose na potraživanja

po pravima iz radnog odnosa. **Odgadanje priznavanja i placanja ovih obaveza, iako je njihova realizacija izvjesna, ima za posljedicu nepotrebno povecanje zateznih kamata pa samim tim i nepotrebno povecanje budzetskih izdataka u narednom periodu.** Zbog navedenog se ne moze potvrditi iskazano stanje obaveza u finansijskim izvještajima za navedeni iznos.

Finansijski i obračunski odnosi povezanih lica u iznosu 510.660 KM iskazani su kao obaveza na poziciji Direkcije za robne rezerve, dok je istovremeno na poziciji istog budžetskog korisnika kao potraživanje od internih transakcija evidentiran spomenuti iznos. U 2014. godini je iskazan promet (obaveze) prema samom sebi u iznosu 1.275.637 KM koje su u istoj godini zatvorene u iznosu 1.208.965 KM. Uvidom u dokumentaciju je utvrđeno da se na spomenutim pozicijama evidentiraju obaveze i potraživanja Direkcije za robne rezerve za isporučene robne rezerve narodnim kuhinjama po nalogu Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice. Provedenom revizijom se ne može potvrditi da su knjigovodstvena evidentiranja na pozicijama finansijskih i obračunskih odnosa povezanih lica izvršena u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Kratkoročna razgraničenja su iskazana u iznosu 36.805.672 KM, a odnose se na razgraničene prihode 36.794.025 KM i ostala razgraničenja 11.648 KM. Struktura razgraničenih prihoda je namjenski prihodi 18.147.300 KM, primici 8.315.783 KM, vlastiti prihodi 2.549.841 KM, donacije 62.829 KM, transferi 510.754 KM, dok preostalih 7.207.518 KM predstavlja nenaplaćena potraživanja (nenaplaćena potraživanja ne odgovaraju poziciji potraživanja od kupaca koja su iskazana u iznosu 13.862.421 KM). Primici u iznosu 8.133.800 KM predstavljaju nerealizirani kredit Razvojne banke FBiH, dok preostalih 181.983 KM predstavlja potraživanje Direkcije za robne rezerve za prodatu robu.

U cilju istinitog i fer iskazivanja stanja obaveza u finansijskim izvještajima dospjele obaveze po pravosnažnim presudama i izvršnim sudskim rješenjima iskazivati na propisanim bilansnim pozicijama.

Potraživanja za isporučene robne rezerve iskazivati u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

7.6 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze su iskazane u iznosu 190.472.578 KM i u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosile 135.516.477 KM veće su za 54.956.101 KM ili 44,55%. Prema prezentiranim podacima (Izvještaj Federalnom ministarstvu finansija) obaveze po 12 ino-kredita iznose 120.457.804 KM, a po 10 domaćih kredita 70.014.774 KM. U 2014. godini Kanton se na osnovu 5 zaključenih ugovora zadužio za 42.916.400 KM.

Pored kredita iskazanih u bilansnoj evidenciji, u vanbilansnoj evidenciji se vode odobreni krediti koji nisu u cijelosti realizirani i to kredit WB- IBRD za izgradnju prečistača otpadnih voda u iznosu 29.381.864 KM, kredit EBRD za izgradnju saobraćajnica u iznosu 12.978.856 KM i kredit od Razvojne banke FBiH u iznosu 8.133.800 KM za finansiranje razvojnih projekata. **Obzirom da su spomenuta kreditna zaduženja preuzeta za unaprijed definirane namjene i sa definiranim nositeljima aktivnosti, kao i da nepovlačenje kreditnih sredstava stvara nepotrebne troškove ne može se potvrditi opravdanost nerealiziranja odobrenih kreditnih sredstava.**

Potrebno je da budžetski korisnici u čijoj nadležnosti je realizacija kapitalnih projekata odobrena kreditna sredstava realizuju za Budžetom definirane namjene.

7.7 Popis imovine, potraživanja i obaveza

Centralna popisna komisija za popis sredstava, obaveza i potraživanja Kantona je sačinila Izvještaj o popisu sredstava, potraživanja i obaveza budžetskih korisnika koji su u evidenciji Jedinstvenog računa Trezora Kantona na dan 31.12.2014. godine kojeg je Vlada usvojila Zaključkom od 24.02.2015. godine.

Iz prezentiranog Izvještaja o popisu je vidljivo da isti nije cijelovit obzirom da nije izvršen popis u JU Osnovna muzička škola Ilidža, već su samo preuzeta knjigovodstvena stanja.

Provedenim popisom utvrđeno je prekoračenje budžeta u odnosu na odobreni budžet u iznosu 3.052.269 KM, koje je po odluci Vlade a na prijedlog popisne komisije knjiženo na teret rashoda 2014. godine. Utvrđeni manjak stalnih sredstava u sadašnjoj vrijednosti od 21.279 KM, po odluci Vlade a na prijedlog popisne komisije, knjižen je na teret sredstava s izuzetkom manjka laptopa kod Ministarstva saobraćaja u vrijednosti 2.041 KM koji je knjižen na teret odgovorne osobe. Popisom je konstatirano da je samo djelimično izvršeno usaglašavanje stambenih jedinica-stanova kada su isknjižena 3 stana u vrijednosti 152.942 KM i odlukom Vlade je naložen nastavak dalnjih aktivnosti na usklajivanju ovih evidencija.

Međutim, iako je provedenim popisom utvrđena neusaglašenost na određenim pozicijama (potraživanja, plasmani), popisne komisije budžetskih korisnika kao i Centralna popisna komisija nisu predložile donošenje odluka u cilju usklajivanja stvarnog stanja utvrđenog popisom sa knjigovodstvenim stanjem. **Zbog svega navedenog na može se potvrditi da je izvršeno usaglašavanje stvarnog stanja imovine, obaveza i potraživanja utvrđenog popisom sa knjigovodstvenim stanjem.**

Popis provesti kod svih budžetskih korisnika i izvršiti usaglašavanje podataka utvrđenih popisom sa knjigovodstvenim stanjem, kako je to odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i predviđeno.

8. Vanbilansna evidencija

U vanbilansnoj evidenciji koja je iskazana u vrijednosti 111.224.521 KM su evidentirane izdate garancije na kredite Kantonalnih javnih preduzeća KJKP „Gras“ d.o.o Sarajevo, KJKP „RAD“ d.o.o Sarajevo, KJKP „Toplane“ i Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo u iznosu 66.271.506 KM, odobrena a nepovučena kreditna sredstva Kantona i to kredit EBRD-a za izgradnju saobraćajnica i WB-IBRD Projekat otpadnih voda u iznosu 42.360.721 KM i otpisani plasmani budžetskih korisnika u vrijednosti 2.592.294 KM.

9. Javne nabavke

Izdaci za nabavku stalnih sredstava realizovani su u iznosu 22.699.579 KM i u odnosu na planirane manji su za 9.082.253 KM ili 28,58 %, a u odnosu na izvršenje prethodne godine veći su za 5.774.241 KM ili 34,12 %. Struktura nabavljenih stalnih sredstava je slijedeća: zemljište, šume i višegodišnji zasadi 200.000 KM, građevine 3.621.940 KM, oprema 5.031.591 KM, ostala stalna sredstva 1.156.135 KM, stalna sredstva u obliku prava 3.381.922 KM i rekonstrukcija i investiciono održavanje 9.307.991 KM.

Na poziciji robnih rezervi Direkcije za robne rezerve Kantona Sarajevo iskazan je izdatak u iznosu 1.124.135 KM. Procedura odabira dobavljača provedena je otvorenim postupkom, uz primjenu kriterija ekonomski najpovoljnije ponude (cijena 80%, rok isporuke 10%, rok plaćanja 10%) i to za lot 2 – prerađevine od mesa i ribe, lot 3 – hemija, lot 4 – mlijeko i mliječni proizvodi, lot 5 – povrće i prerađevine od povrća, lot 6 – začini, prerađevine od voća i ulja i lot 7 – brašno i prerađevine od brašna. **Izvršena je revizija nabavki mlijeka i mliječnih proizvoda, povrće i prerađevina od povrća i začina, prerađevina od voća i ulja.** Za sva tri lot-a izabran je ponuđač „Vinojug“ d.o.o. Sarajevo. Ugovori sa izabranim ponuđačem zaključeni su 30.11.2013. godine, da bi isti dobavljač dopisima od 24.12.2013. godine, pozivajući se na poremećaje na tržištu, zatražio značajno povećanje cijena određenih roba iz ugovora. Zahtjevu dobavljača je udovoljeno i sa istim su 30.12.2013. godine zaključeni aneksi ugovora kojim su povećane cijene. Za lot 4 – mlijeko i mliječni proizvodi povećane su cijene za mlijeko tetrapak 15,63 %, jogurt kesa 15,38 %, jogurt čaša 39,29 %, pavlaka čaša 24,49 %, sir feta 21,09 % i sirni namaz 375 %, dok cijene mlijeko kesa, jogurt flaša, puter i margarin nisu mijenjane. Za lot 5 – povrće i prerađevine od povrća, povećane su cijene za artikal boranija konzerva 35,16 %, đuveč konzerva 42,67 %, grašak konzerva 35,16 %, grah 213,68 %, paradajz pire konzerva 72,68 %, krompir 212,5 %, luk crveni 33,33 %, luk bijeli 85,19 %, mrkva svježa 280 %, kupus svježi 216,67 %, dok se cijena riže nije mijenjala. I za lot 6 – začini i prerađevine od voća i ulja povećane su cijene za biber mljeveni 14,17 %, paprika aleva 50 %, so kuhinjska 50,91 %, ulje jestivo 23,99 %, začin 27,27 %, dok se cijene eurocrema, marmelade, sirupa i šećera nisu mijenjale. Uzimajući u obzir činjenicu da su ubrzo nakon okončanja procedure odabira, cijene roba uvećane u značajnom iznosu u odnosu na ponuđene cijene, ne može se potvrditi da su u ovakvo provedenom postupku ispoštovana osnovna načela i principi iz Zakona o javnim nabavkama BiH i da je

izabran ponuđač koji je ponudio najbolje uslove za ugovorni organ. Zbog obimne dokumentacije i ograničenja vremena nismo bili u mogućnosti kvantificirati finansijske efekte i ukupan iznos ovog povećanja, ali je izvjesno da je značajan. Također, provedenom revizijom je utvrđeno da su primjenom direktnog sporazuma vršene nabavke roba i od drugih dobavljača, a ne samo od onih sa kojima su zaključeni ugovori o sukcesivnim isporukama roba za 2014. godinu.

Ministarstvo finansija je izvršilo nabavku računarske opreme u iznosu 115.004 KM primjenom direktnih sporazuma. Uzimajući u obzir ukupnu vrijednost izvršenih nabavki, ne može se potvrditi da je primjenjen odgovarajući postupak propisan odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH.

Stručna služba za zajedničke poslove je primjenom otvorenog postupka provela proceduru odabira dobavljača za; lot 1 – tekuće održavanje – građevinsko stolarski radovi, lot 2 – tekuće održavanje elektro mašinskih instalacija, lot 3 – tekuće održavanje klima uređaja, lot 4 – tekuće održavanje računara i računarske opreme i lot 5 – tekuće održavanje kopir aparata. Primjenjeni kriterij za dodjelu ugovora je ekonomski najpovoljnija ponuda (cijena 60%, način plaćanja 20%, brzina servisa 20%). Dosljednom primjenom utvrđenih kriterija dodijeljeni su ugovori najpovoljnijim ponuđačima i pored činjenica da su za lot 1 pristigle dvije ponude, za lot 2 jedna ponuda, za lot 3 jedna ponuda, za lot 4 dvije ponude i za lot 5 jedna ponuda. Izabrani dobavljač za tekuće održavanje – građevinsko stolarski radovi je ponudio odgođeno plaćanje od 365 dana, koje je takvo i bodovano prilikom odabira, da bi se u zaključenom ugovoru definiralo odgođeno plaćanje od 120 dana. **Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo** je za potrebe Ministarstva obrazovanje, nauku i mlade, primjenom konkurentskog postupka bez objave, proveo proceduru odabira najpovoljnijeg dobavljača za nabavku i montažu opreme za fiskulturnu salu nove osnovne škole u Starom Ilijašu. Ugovor u vrijednosti 53.153 KM dodijeljen je izabranom ponuđaču i pored činjenice da je pristigla samo jedna formalno ispravna ponuda. **Direkcija za puteve** je pomoću otvorenog postupka, primjenom kriterija najniža cijena tehnički zadovoljavajuće ponude, provela proceduru odabira dobavljača za rekonstrukciju dijela regionalnog puta R-445. Od pristiglih 5 ponuda po javnom pozivu 3 ponude proglašene formalno neispravnim i iste su odbačene. Komisija za provedbu procedure odabira je uprkos činjenici da nisu pristigle 3 formalno ispravne ponude i da najpovoljnija ponuda u znatnom iznosu premašuje procijenjenu vrijednost ugovora od 600.000 KM (bez PDV) smatrala da je zadovoljena konkurentnost i da su pristigle ponude prihvatljive u tehničkom i ekonomskom smislu, te je predložila dodjelu ugovora najpovoljnijem ponuđaču koji je ponudio cijenu od 1.260.027 KM. Također, značajno je napomenuti da su ponuđene cijene u ponudama koje su odbačene kao formalno neispravne bile znatno niže od cijene izabranog ponuđača od čega jedna za 678.858 KM ili 54,59%. **Zbog svega navedenog se ne može potvrditi da je uspostavljena zadovoljavajuća konkurentnost propisana odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH.**

U cilju zaštite javnih sredstava nabavku roba vršiti isključivo po cijenama iz ponude na osnovu koje je izabrani dobavljač ocijenjen kao najpovoljniji.

Dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH u dijelu primjene odgovarajuće vrste postupka nabavke i zadovoljavanja propisane konkurentnosti prilikom odabira najpovoljnijeg ponuđača.

10. Ostali nalazi

Prema raspoloživim podacima budžetski korisnici raspolažu sa 17 transakcijskih računa koji nisu u sastavu Jedinstvenog računa Trezora. Sa 6 transakcijskih računa raspolaže Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo, sa 3 računa Kantonalni centar za socijalni rad, sa 2 računa Centar za vaspitanje, obrazovanje i radno ospozobljavanje Vladimir Nazor, a po 1 računom Kantonalni sud, Općinski sud Sarajevo. II Gimnazija Sarajevo, Prva bošnjačka gimnazija Sarajevo, Osnovna škola Čamil Sijarić i Fond Kantona Sarajevo za izgradnju i očuvanje groblja šehida i poginulih boraca memorijalnih centara i spomen obilježja žrtava genocida. Računi Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo služe za prikupljanje naknade za uređenje građevinskog zemljišta, naknade za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište, Projekti Kantona Sarajevo i općina i posebna naknada za legalizaciju objekata. Račun Kantonalnog suda služi za deponiranje sredstava fizičkih i pravnih lica i naknada za vještačenje. Račun Općinskog suda služi za prikupljanje uplata za

vještačenje, kaucije, jamstva, sredstva firmi koja su u postupku stečaja i likvidacije. Računi Kantonalnog centra za socijalni rad služe za uplatu donatorskih sredstava za rad javnih kuhinja, uplatu participacije od strane srodnika za korisnike smještaja u centru za socijalni rad, isplatu raznih vrsta socijalnih davanja, plaćanje faktura za smještaj lica u ustanovama socijalne zaštite, isplata jednokratnih i izuzetnih novčanih pomoći. Računi Centra za vaspitanje, obrazovanje i radno osposobljavanje Vladimir Nazor služe za finansiranje edukacije i rehabilitacije umjereno i teže oboljele djece sa posebnim potrebama, projekata opservacije i dijagnostike djece sa problemima u razvoju. Račun Druge gimnazije služi za realizaciju Programa međunarodne mature. Račun Prve bošnjačke gimnazije služi za realizaciju nastavnog plana i programa na engleskom jeziku. Na računu Osnovne škole Čamil Sijarić su iskazana donatorska sredstva Malezije. **Navedeni računi nisu konsolidirani u finansijske izvještaje Kantona za 2014. godinu zbog čega se ne može potvrditi da su finansijski izvještaji cijeloviti i da sadrže sve prihode, primitke, rashode i izdatke, te stanje imovine, obaveza, potraživanja i izvora vlasništva, kako je to predviđeno odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o trezoru u FBiH.**

Dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o trezoru u FBiH u dijelu zatvaranja svih izdvojenih transakcijskih računa i otvaranja računa u sastavu Jedinственog računa Trezora, kako bi finansijski izvještaji bili cijelovit i prikazivali stvarno stanje ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, te stanje i promjene imovine, obaveza, potraživanja i izvora sredstava.

11. Komentar

Ministarstvo finansija je u ostavljenom roku, u prilogu akta broj: 08-04-14-17914/15-1, od 29.06.2015. godine, dostavilo objedinjene komentare budžetskih korisnika na Nacrt Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja Budžeta Kantona Sarajevo za 2014. godinu.

S dužnom pažnjom razmotrili smo dostavljene komentare na pomenuti Nacrt izvještaja i priloženu dokumentaciju. Primjedbe MUP-a u vezi knjigovodstvenog evidentiranja nabavljenih vozila, Ministarstva finansija u vezi poštivanja rokova pripreme i izrade budžeta za 2014. godinu i podnošenje izvještaja o namjenskom utrošku realizovanih transfera i Ministarstva za boračka pitanja u vezi dugoročnih plasmana, djelomično su prihvaćene i inkorporirane u tekst konačnog Izvještaja. Ostale primjedbe dostavljene na Nacrt izvještaja nisu prihvaćene. Detaljno obrazloženje o neprihvatanju istih daje se u posebnom aktu, u Pismu u vezi komentara na Nacrt izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Budžeta Kantona Sarajevo za 2014. godinu, koje se dostavlja uz predmetni Izvještaj.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Sead Čorbo, dipl. oec.

Vođa tima:

Danko Buhač, dipl. oec.

Član tima:

Aida Jogić, mr. sc. dipl. oec.

III. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja Budžeta Kantona za 2014. godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo slijedeće preporuke:

1. *Potrebno je dodatno unaprijediti sistem internih kontrola, u cilju otkrivanja eventualnih propusta i otklanjanja uočenih nedostataka;*
2. *U skladu sa kriterijima iz Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH Kanton treba formirati jedinicu za internu reviziju pri Ministarstvu finansija;*
3. *Kod pripreme i izrade budžeta, kao i kod budžetskog izvještavanja dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;*
4. *U skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH preuzimati obaveze na teret budžeta samo za namjene i do visine utvrđene u Posebnom dijelu budžeta, a obaveze iskazivati u trenutku njihova nastanka.*
5. *Doraditi Uredbu o utvrđivanju vlastitih prihoda, načina i rokova raspodjele, u dijelu definiranja pojma vlastitih prihoda, kako bi se kao vlastiti prihod priznавali isključivo prihodi ostvareni na tržištu, a ne i oni prihodi koji su nastali obavljanjem poslova koji su zakonima dati u nadležnost budžetskih korisnika;*
6. *U cilju pravilnog iskazivanja ostvarenih prihoda po budžetskim korisnicima potrebno je podatke o ostvarenim prihodima iz pomoćnih evidencija usaglašavati sa podacima iz Glavne knjige;*
7. *Ministarstvo finansija treba donijeti Pravilnik o formiranju i vođenju registra koncesija, te uspostaviti Registar koncesija u skladu sa odredbama Zakona o koncesijama;*
8. *Vlada Kantona Sarajevo treba utvrditi jedinične cijene za obračun koncesijske naknade za sve prirodne resurse koji se pojavljuju kao predmeti koncesije;*
9. *Ministarstvo privrede treba poduzimati sve zakonom predviđene aktivnosti kako bi se koncesijska naknada i naplatila, te sa svim korisnicima prirodnih resursa zaključili koncesijski ugovori, te ispostavljati račune za eksploatirane količine;*
10. *Isporuku namirnica narodnim kuhinjama knjigovodstveno evidentirati u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu u FBiH u cilju istinitog i fer iskazivanja primitaka od prodaje robnih rezervi.*
11. *Donijeti propis kojim se regulira način obračuna plaće policijskih službenika, kako je to Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika FBiH i predviđeno;*
12. *Pravilnik o plaćama i naknadama donijeti za Kantonalnu upravu civilne zaštite kao jedinstven organ uprave;*
13. *Dosljedno se pridržavati odredbi Uredbe o posebnom dodatku na plaću u dijelu isplate posebnog dodatka po osnovu posebnih uslova rada samo za ovlaštene službenike MUP-a;*
14. *Preispitati osnovanost isplate naknade za prekovremeni rad u svim organima i institucijama i istu vršiti na osnovu relevantne dokumentacije;*
15. *Na teret budžetskog korisnika priznavati i iskazivati samo fakture koje glase na tog budžetskog korisnika;*
16. *Angažovanje spoljnih saradnika po ugovorima o djelu vršiti samo za poslove koji nisu sistematizirani pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i koji ne predstavljaju redovne poslove u nadležnosti budžetskih korisnika;*
17. *Ministarstvo kulture i sporta, u saradnji sa ustanovama kulture, treba urediti pravila za angažovanje vanjskih saradnika i definirati naknade za obavljanje specifičnih poslova iz oblasti kulture.*

18. Preispitati osnovanost isplata naknada za rad u komisijama kod obavljanje redovnih poslova iz nadležnosti organa uprave;
19. MUP se treba dosljedno pridržavati Pravilnika o poklonima i reprezentaciji prilikom stvaranja izdataka za reprezentaciju;
20. Internim aktima regulirati način korištenja sredstava reprezentacije kod ustanova kulture;
21. Transfere jedinicama lokalne samouprave – indirektni porezi i transfere općinama – direktni porezi realizirati po unaprijed definiranim kriterijima;
22. Univerzitet u Sarajevu treba sačiniti prijedlog Pravilnika o općeprihvaćenim standardima u struci, kako bi Vlada na prijedlog Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih mogla utvrditi Kriterije za finansiranje Univerziteta u Sarajevu kao javne visokoškolske ustanove i Metodologiju za raspodjelu budžetskih sredstava za nastavni, naučno nastavni, umjetnički, umjetničko nastavni i naučno istraživački rad, kako je to Zakonom o visokom obrazovanju i predviđeno;
23. Upravni odbor Univerziteta u Sarajevu treba sačiniti prijedlog Pravilnika o utrošku vanbudžetskih sredstava, kako bi Ministarstvo obrazovanja, nauke i mladih u saradnji sa Ministarstvom finansija moglo donijeti isti, kako je to Zakonom o visokom obrazovanju i predviđeno;
24. Poduzeti aktivnosti na uključivanju visokoškolskih ustanova u sistem trezorskog poslovanja, kako bi Kanton kao osnivač uspostavio nadzor nad trošenjem raspoloživih sredstava;
25. Potrebno je pravovremeno donositi odluke o odobravanju sredstava, kako bi korisnici istih mogli sredstva utrošiti za definirane namjene i dostaviti izvještaje o namjenskom utrošku odobrenih sredstava;
26. Dosljedno se pridržavati odredbi Uredbe o kriterijima za finansiranje programa i projekata neprofitnih organizacija i udruženja koji se finansiraju/sufinansiraju iz sredstava Budžeta, Pravilnika o procedurama i kriterijima za izbor korisnika sredstava tekućih grantova kulture u Ministarstvu kulture i sporta KS i Pravilnika o kriterijima za podršku finansiranju javnog interesa u sportu KS prilikom realizacije transfera za kulturu i sport;
27. Ministarstvo saobraćaja treba realizirati kapitalne transfere na način koji osigurava knjigovodstveno evidentiranje nabavljene imovine u finansijskim izvještajima javnih preduzeća kojima je ta imovina ustupljena na upravljanje i korištenje;
28. Budžetski korisnici u čijoj je nadležnosti realizacija odobrenih kreditnih sredstava trebaju stvoriti pretpostavke za njihovu realizaciju kako se ne bi plaćale i kamate na odobrena a nepovučena sredstva i time izbjeglo stvaranje nepotrebnih troškova;
29. U cilju istinitog i fer iskazivanja stanja novčanih sredstava u finansijskim izvještajima potrebno je izvršiti konsolidaciju svih transakcijskih računa sa kojima raspolažu budžetski korisnici u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o trezoru u FBiH;
30. Kratkoročna potraživanja iskazivati na osnovu validne računovodstvene dokumentacije, poduzimati zakonom predviđene mjere s ciljem naplate potraživanja, a potraživanja starija od 6 mjeseci iskazivati na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja, nenaplativa potraživanja otpisati, kako je to Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike Kantona i trezor KS predviđeno;
31. Izvršiti usaglašavanje potraživanja sa kupcima kako je to predviđeno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, a u cilju istinitog iskazivanja potraživanja u finansijskim izvještajima;
32. Poduzeti dodatne aktivnosti na ažuriranju pomoćnih evidencija stalnih sredstava, a sve u cilju istinitog i fer iskazivanja istih u knjigovodstvenim evidencijama;
33. U cilju istinitog i fer iskazivanja stanja plasmana u finansijskim izvještajima izvršiti procjenu naplativosti istih, te u skladu sa rezultatima procjene, izvršiti odgovarajuća knjigovodstvena evidentiranja;
34. U cilju istinitog i fer iskazivanja stanja obaveza u finansijskim izvještajima dospjele obaveze po pravosnažnim presudama i izvršnim sudskim rješenjima iskazivati na propisanim bilansnim pozicijama;

35. *Potraživanja za isporučene robne rezerve iskazivati u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH;*
36. *Potrebno je da budžetski korisnici u čijoj nadležnosti je realizacija kapitalnih projekata odobrena kreditna sredstava realizuju za Budžetom definirane namjene;*
37. *Popis provesti kod svih budžetskih korisnika i izvršiti usaglašavanje podataka utvrđenih popisom sa knjigovodstvenim stanjem, kako je to odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i predviđeno.*
38. *U cilju zaštite javnih sredstava nabavku roba vršiti isključivo po cijenama iz ponude na osnovu koje je izabrani dobavljač ocijenjen kao najpovoljniji;*
39. *Dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH u dijelu primjene odgovarajuće vrste postupka nabavke i zadovoljavanja propisane konkurentnosti prilikom odabira najpovoljnijeg ponuđača;*
40. *Dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o trezoru u FBiH u dijelu zatvaranja svih izdvojenih transakcijskih računa i otvaranja računa u sastavu Jedinstvenog računa Trezora, kako bi finansijski izvještaji bili cjelovit i prikazivali stvarno stanje ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, te stanje i promjene imovine, obaveza, potraživanja i izvora sredstava.*

IV. PRILOG
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

1. PREGLED RASHODA BUDŽETA ZA 2014. GODINU
Pregled rashoda budžeta za 2014. godinu
Naziv institucije: Kanton Sarajevo

Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-2)	Procenat (4/2)x100
		u prethodnoj godini	u tekućoj godini		
1	2	3	4	5	6
A. Tekući rashodi (1+2+3+4+5)	580.456.736	579.550.457	550.866.820	-29.589.916	94,90
1. Plaće i naknade troškova zaposlenih	252.349.348	243.855.920	250.248.689	-2.100.659	99,17
Bruto plaće i naknade	220.266.927	211.931.576	218.390.156	-1.876.771	99,15
Naknade troškova zaposlenih	31.082.421	31.924.344	31.858.533	-223.888	99,30
2. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	25.401.643	24.503.891	25.281.685	-119.958	99,53
3. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	51.116.811	52.052.012	48.891.680	-2.225.131	95,65
Putni troškovi	565.782	593.193	403.472	-162.310	71,31
Izdaci za energiju	9.815.907	10.148.484	9.330.581	-485.326	95,06
Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	5.196.095	5.078.012	5.401.982	205.887	103,96
Nabavka materijala i sitnog inventara	7.872.456	8.559.992	7.106.615	-765.841	90,27
Izdaci za usluge prevoza i goriva	1.640.628	1.781.302	1.588.086	-52.542	96,80
Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	2.435.120	2.070.936	2.368.674	-66.446	97,27
Izdaci za tekuće održavanje	5.832.392	5.221.452	5.170.251	-662.141	88,65
Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	2.161.380	1.145.993	1.819.029	-342.351	84,16
Ugovorene i druge posebne usluge	15.597.051	17.452.648	15.702.990	105.939	100,68
4. Tekući transferi i drugi tekući rashodi	247.706.892	255.726.506	222.738.070	-24.968.822	89,92
Tekući transferi drugim nivoima vlasti	32.453.900	32.615.800	13.085.430	-19.368.470	40,32
Tekući transferi pojedincima	77.322.302	80.290.763	75.820.770	-1.501.532	98,06
Tekući transferi neprofitnim organizacijama	97.719.068	97.099.319	94.170.065	-3.549.003	96,37
Subvencije javnim preduzećima	37.986.122	40.531.655	37.723.625	-262.497	99,31
Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima					
Subvencije finansijskim institucijama					
Tekući transferi u inostranstvo					
Drugi tekući rashodi	2.225.500	5.188.969	1.938.180	-287.320	87,09
5. Izdaci za kamate i ostale naknade	3.882.042	3.412.128	3.706.696	-175.346	95,48
Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
Izdaci za inostrane kamate	1.356.936	1.059.679	1.246.259	-110.677	91,84
Kamate na domaće pozajmljivanje	2.525.106	2.352.449	2.460.437	-64.669	97,44
Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama					
B. Kapitalni izdaci (6+7)	83.148.301	37.640.052	54.814.172	-28.334.129	65,92
6. Izdaci za nabavku stalnih sredstava	31.781.832	16.925.339	22.699.578	-9.082.254	71,42
Nabavka šuma, zemljišta i višegodišnjih zasada	225.000		200.000	-25.000	88,89
Nabavka građevina	4.949.142	3.616.383	3.621.940	-1.327.202	73,18
Nabavka opreme	8.775.113	3.057.853	5.031.590	-3.743.523	57,34
Nabavka ostalih stalnih sredstava	2.932.000	2.547.502	1.156.135	-1.775.865	39,43
Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	4.110.331	520.562	3.381.922	-728.409	82,28
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	10.790.246	7.183.039	9.307.991	-1.482.255	86,26
7.Kapitalni transferi	51.366.469	20.714.713	32.114.594	-19.251.875	62,52
Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	8.631.400	2.741.600	6.280.578	-2.350.822	72,76
Kapitalni transferi pojedincima	4.268.200	3.791.896	3.147.844	-1.120.356	73,75
Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	21.468.244	4.667.142	12.563.956	-8.904.288	58,52
Kapitalni transferi javnim preduzećima	16.998.625	9.514.075	10.122.216	-6.876.409	59,55
Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
Kapitalni transferi finansijskim institucijama					

Kapitalni transferi u inostranstvo					
C. Ostale isplate (8)	2.238.300	2.234.000	1.256.000	-982.300	56,12
8. Izdaci za finansijsku imovinu	2.238.300	2.234.000	1.256.000	-982.300	56,12
Pozajmljivanje drugim razinama vlasti					
Pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	1.260.000	1.390.000	1.256.000	-4.000	99,68
Pozajmljivanje javnim preduzećima					
Izdaci za kupovinu dionica javnim preduzećima					
Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
Ostala domaća pozajmljivanja	978.300	844.000	0	-978.300	0
Pozajmljivanje u inostranstvo					
 D. Tekuća rezerva	126.825.600				
 RASHODI (A+B+C+D):	792.668.937	619.424.509	606.936.992	-185.731.945	76,57

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna za 2014. godinu odobrilo dana 27.02.2015. godine

Rukovodilac
Muhamed Kozadra, dipl.oec

2. BILANS STANJA NA DAN 31.12.2014. GODINE

Bilans stanja na dan 31.12.2014. godine			
Naziv institucije: Kanton Sarajevo			
Opis	31.12.2013.	31.12.2014.	Procenat (3/2)
1	2	3	4
I AKTIVA			
A) Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	29.618.312	48.690.973	164,39
1.Gotovina i plemeniti metali	19.891.209	34.327.713	172,58
2.Vrijednosni papiri			
3.Kratkoročna potraživanja	9.272.990	13.849.686	149,36
4.Kratkoročni plasmani	2.600	2.914	112,08
5.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	443.988	510.660	115,02
6.Zalihe materijala i robe			
7.Zalihe sitnog inventara			
8.Kratkoročna razgraničenja	7.525		0,00
B) Stalna sredstva (11+14+17+18)	389.187.478	424.822.004	109,16
9. Stalna sredstva	452.638.016	472.138.505	104,31
10.Ispravka vrijednosti	145.398.968	151.962.778	104,51
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	307.239.048	320.175.727	104,21
12.Dugoročni plasmani	32.346.210	31.641.294	97,82
13.Ispравка vrijednosti dugoročnih plasmana	2.833.857	2.833.857	100,00
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	29.512.353	28.807.437	97,61
15.Vrijednosni papiri	301.809	301.809	100,00
16.Ispравка vrijednosti vrijednosnih papira	301.809	301.809	100,00
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	0,00
18.Dugoročna razgraničenja	52.436.077	75.838.840	144,63
UKUPNO AKTIVA (A+B):	418.805.790	473.512.977	113,06
II PASIVA			
C) Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	166.086.175	156.082.999	93,98
19.Kratkoročne tekuće obaveze	95.329.927	94.414.725	99,04
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21.Kratkoročni krediti i zajmovi			
22.Obaveze prema zaposlenicima	45.663.842	24.351.942	53,33
23.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	443.988	510.660	115,02
24.Kratkoročna razgraničenja	24.648.418	36.805.672	149,32
D) Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	135.516.477	190.472.578	140,55
25.Dugoročni krediti i zajmovi	135.516.477	190.472.578	140,55
26.Ostale dugoročne obaveze			
27.Dugoročna razgraničenja			
E) Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	117.203.138	126.957.400	108,32
28.Izvori stalnih sredstava	203.281.237	184.645.098	90,83
29.Ostali izvori sredstava	33.518.494	32.833.058	97,96
30.Izvori sredstava rezervi			
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima			
32.Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	119.596.593	90.520.756	75,69
UKUPNO PASIVA:	418.805.790	473.512.977	113,06

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2014. godine odobrilo dana 27.02.2015.godine.

Rukovodilac
Muhamed Kozadra, dipl. oec

3. GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA ZA 2014. GODINU
Godišnji izvještaj o izvršenju Budžeta za 2014. godinu
Naziv institucije: Kanton Sarajevo

Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-2)	Procenat 4/2x100
		u predhodnoj godini	u tekućoj godini		
1	2	3	4	5	6
A.PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	538.292.194	519.030.807	530.232.540	-8.059.654	98,50
1.Porez na dobit pojedinca i preduzeća	47.601.700	44.580.034	50.505.028	2.903.328	106,10
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate)	416.700	300.000	324.447	-92.253	77,86
Porezi na dobit preduzeća	47.185.000	44.280.034	50.180.581	2.995.581	106,35
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih org. i druš.za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	0	0	0	0	0
2.Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	0
3.Porezi na plaću i radnu snagu	1.501.000	1.001.040	663.618	-837.382	44,21
4.Porez na imovinu	9.204.000	8.131.521	8.673.739	-530.261	94,24
5.Domaći porezi na dobra i usluge (zaostale obaveze na osnovu poreza na promet dobara i usluga)	1.492.000	476.895	370.206	-1.121.794	24,81
Porezi na prodaju dobara i usluga, ukupni promet ili dodanu vrijednost	868.000	360.624	355.010	-512.990	40,90
Porezi na promet posebnih usluga	490.000	88.268	0	-490.000	0
Porezi na upotrebu dobara ili na dozvole za korištenje dobara ili za izvođenje aktivnosti		0	8.781	8.781	0
Ostali porezi na promet proizvoda i usluga (zaostale obaveze)	134.000	28.003	6.415	-127.585	4,79
6.Porez na dohodak	110.937.600	103.925.622	111.831.270	893.670	100,81
7.Prihodi od indirektnih poreza	367.445.894	360.801.458	358.045.025	-9.400.869	97,44
8.Ostali porezi	110.000	114.237	143.654	33.654	130,59
B.NEPOREZNI PRIHODI (9+10+11)	89.968.084	60.293.292	64.270.959	-25.697.125	71,44
9.Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	2.957.200	1.065.183	1.100.700	-1.856.500	37,22
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	1.896.600	674.233	623.690	-1.272.910	32,88
Ostali prihodi od imovine	0	56.973	2.057	2.057	0
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	1.060.600	333.954	474.953	-585.647	44,78
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0
Prihodi od privatizacije	0	23	0	0	0
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	0	0	0	0	0
10.Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga	78.815.984	51.705.931	55.503.276	-23.312.708	70,42
Administrativne takse	5.110.500	4.499.166	4.589.462	-521.038	89,80
Sudske takse	8.841.000	7.970.015	7.981.308	7.981.308	90,28
Komunalne naknade i takse	0	600.876	30	30	0
Ostale budžetske naknade i takse	15.594.964	4.748.996	7.015.782	-8.579.182	44,99
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	21.863.127	10.168.069	14.481.823	-7.381.304	66,24
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti	24.630.093	23.659.854	21.088.753	-3.541.340	85,62

prihodi)					
Neplanirane uplate –prihodi	2.776.300	58.955	346.118	-2.430.182	12,47
11.Novčane kazne (neporeske prirode)	8.194.900	7.522.178	7.666.983	-527.917	93,56
C. KAPITALNI PRIMICI (12)		2.423.396			
12.Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	9.400.000	2.423.396	1.146.236	-8.253.764	12,20
Primici od prodaje stalnih sredstava	6.500.000	21.861	22.100	-6.477.900	0,34
Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	2.900.000	2.401.535	1.124.136	-1.775.864	38,76
Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0
D.TRANSFERI I DONACIJE (13+14+15+16+17)	19.123.490	15.088.991	16.452.859	-2.670.631	86,03
13.Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	191.314	802.189	864.525	673.211	451,89
Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	191.314	802.189	864.525	673.211	451,89
14.Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	17.859.414	13.339.484	15.125.762	-2.733.652	84,69
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	17.859.414	13.339.484	15.125.762	-2.733.652	84,69
15.Donacije	935.470	859.387	454.179	-481.291	48,55
Donacije	935.470	859.387	454.179	-481.291	48,55
16.Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	137.292	87.931	8.393	-128.899	6,11
17.Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	0	0	0	0	0
Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	0	0	0	0	0
Primljeni kapitalni od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	0
Primljeni kapitalni transferi od nevladinih izvora	0	0	0	0	0
E. PRIMLJENE OTPLATE DANIH ZAJMOVA I POVRATA UČEŠĆA U KAPITALU (18)	2.701.400	2.904.227	2.649.272	-52.128	98,07
18.Primici od finansijske imovine	2.701.400	2.904.227	2.649.272	-52.128	98,07
Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlade	0	0	0	0	0
Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	1.210.000	1.328.294	1.308.447	98.447	108,14
Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	478.300	1.244.962	627.913	149.613	131,28
Povrat od učešća u dionicama javnih preduzeća	0	0	0	0	0
Povrat od učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	1.013.100	330.971	712.912	-300.188	70,37
Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	0	0	0	0	0
Neutrošena kreditna sredstva	7.229.000	0	0	0	0
I. PRIHODI I PRIMICI (A+B+C+D+E)	666.714.168	599.740.713	614.751.866	-51.962.302	92,21

F. TEKUĆI RASHODI (1+2+3+4+5)	580.456.736	579.550.457	550.866.820	-29.589.916	94,90
1. Plaće i naknade troškova zaposlenih	252.349.348	243.855.920	250.248.689	-2.100.659	99,17
Bruto plaće i naknade	220.266.927	211.931.576	218.390.156	-1.876.771	99,15
Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	32.082.421	31.924.344	31.858.533	-223.888	99,30
2. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	25.401.643	24.503.891	25.281.685	-119.958	99,53
3. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	51.116.811	52.052.012	48.891.680	-2.225.131	95,65
Putni troškovi	565.782	593.193	403.472	-162.310	71,31
Izdaci za energiju	9.815.907	10.148.484	9.330.581	-485.326	95,06
Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	5.196.095	5.078.012	5.401.982	205.887	103,96
Nabavka materijala i sitnog inventara	7.872.456	8.559.992	7.106.615	-765.841	90,27
Izdaci za usluge prevoza i goriva	1.640.628	1.781.302	1.588.086	-52.542	96,80
Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	2.435.120	2.070.936	2.368.674	-66.446	97,27

Izdaci za tekuće održavanje	5.832.392	5.221.452	5.170.251	-662.141	88,65
Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	2.161.380	1.145.993	1.819.029	-342.351	84,16
Ugovorene i druge posebne usluge	15.597.051	17.452.648	15.702.990	105.939	100,68
4. Tekući transferi	247.706.892	255.726.506	222.738.070	-24.968.822	89,92
Tekući transferi drugim nivoima vlasti	32.453.900	32.615.800	13.085.430	-19.368.470	40,32
Tekući transferi pojedincima	77.322.302	80.290.763	75.820.770	-1.501.532	98,06
Tekući transferi neprofitnim organizacijama	97.719.068	97.099.319	94.170.065	-3.549.003	96,37
Subvencije javnim preduzećima	37.986.122	40.531.655	37.723.625	-262.497	99,31
Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima		0			
Subvencije finansijskim institucijama		0			
Tekući transferi u inostranstvo		0			
Drugi tekući transferi	2.225.500	5.188.969	1.938.180	-287.320	87,09
5. Izdaci za kamate i ostale naknade	3.882.042	3.412.128	3.706.696	-175.346	95,48
Kamate na pozajmice primljene kroz državu					
Izdaci za inostrane kamate	1.356.936	1.059.679	1.246.259	-110.677	91,84
Kamate na domaće pozajmljivanje	2.525.106	2.352.449	2.460.437	-64.669	97,44
Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama					
G. KAPITALNI IZDACI (6+7)	83.148.301	37.640.052	54.814.172	-28.334.129	65,92
6. Izdaci za nabavku stalnih sredstava	31.781.832	16.925.339	22.699.578	-9.082.254	71,42
Nabavka šuma, zemljišta i višegodišnjih zasada	225.000		200.000	-25.000	88,89
Nabavka građevina	4.949.142	3.616.383	3.621.940	-1.327.202	73,18
Nabavka opreme	8.775.113	3.057.853	5.031.590	-3.743.523	57,34
Nabavka ostalih stalnih sredstava	2.932.000	2.547.502	1.156.135	-1.775.865	39,43
Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	4.110.331	520.562	3.381.922	-728.409	82,28
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	10.790.246	7.183.039	9.307.991	-1.482.255	86,26
7. Kapitalni transferi	51.366.469	20.714.713	32.114.594	-19.251.875	62,52
Kapitalni transferi drugim nivoima vlade	8.631.400	2.741.600	6.280.578	-2.350.822	72,76
Kapitalni transferi pojedincima i neprofitnim organizacijama	4.268.200	3.791.896	3.147.844	-1.120.356	73,75
Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	21.468.244	4.667.142	12.563.956	-8.904.288	58,52
Kapitalni transferi javnim preduzećima	16.998.625	9.514.075	10.122.216	-6.876.409	59,55
Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	0	0	0	0	0
Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
Kapitalni transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0
H. OSTALE ISPLATE (8)	2.238.300	2.234.000	1.256.000	-982.300	56,12
8. Izdaci za finansijsku imovinu	2.238.300	2.234.000	1.256.000	-982.300	56,12
Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
Pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	1.260.000	1.390.000	1.256.000	-4.000	99,68
Pozajmljivanje javnim preduzećima	0	0	0	0	0
Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	0	0	0	0	0
Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
Ostala domaća pozajmljivanja	978.300	844.000	0	-978.300	0
Pozajmljivanja u inostranstvo	0	0	0	0	0
9. Tekuća rezerva	126.825.600	0	0	0	0
II. RASHODI PO EKONOMSKIM KATEGORIJAMA (F+G+H)	792.668.937	619.424.509	606.936.992	-185.731.945	76,57

VIŠAK PRIHODA NAD RASHODIMA (SUFICIT) (I-II)	0	0	7.814.874	7.814.874	0
VIŠAK RASHODA NAD PRIHODIMA (DEFICIT) (II-I)	125.954.769	19.683.796	0	-125.954.769	
Višak rashoda pokriva se:					
a) iz kredita		19.683.796			
b) iz viška prihoda prošlih godina					
c) ostalo					
I. PRIMLJENI KREDITI I ZAJMOVI (10+11)	140.000	-15.492.035	20.861.993	-105.092.776	16,56
10.Primici od dugoročnog zaduživanja	140.000	0	34.782.600	-105.217.400	24,84
Zajmovi primljeni kroz državu					
Primici od inostranog zaduživanja					
Primici od domaćeg zaduživanja	140.000	0	34.782.600	-105.217.400	24,84
11.Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
Zajmovi primljeni kroz državu					
Primici od inostranog zaduživanja					
Primici od domaćeg zaduživanja					
J. OTPLATE PRIMLJENIH ZAJMOVA I KREDITA	14.045.231	15.492.035	13.920.607	-124.624	99,11
12.Izdaci za otplate dugova	14.045.231	15.492.035	13.920.607	-124.624	99,11
Otplate dugova primljenih kroz državu		0			
Spoljne otplate	10.378.531	1.819.509	10.253.948	-124.583	98,80
Otplate domaćeg pozajmljivanja	3.666.700	13.672.526	3.666.659	-41	100
Otplate unutarnjeg duga					
Otplate duga po izdatim garancijama					
III.FINANSIRANJE (I - J)	125.954.769	-15.492.035	20.861.993	-105.092.776	16,56

Konsolidovani Godišnji izvještaj o izvršenju Budžeta za 2014. godinu, ministar finansija Muhamed Kozadra je potpisao 27.02.2015. godine.

4. IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA		
Period izvještavanja od 01.01. do 31.12.2014. godine		
Naziv institucije : Kanton Sarajevo		u KM
Redni broj	Pozicija	Iznos
1	2	3
	I NOVČANI PRIMICI	644.898.308
1	Prihodi (od 2 do 5)	606.320.200
2	Prihodi od poreza	530.240.065
3	Neporezni prihodi	59.693.948
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	16.377.794
5	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	8.393
6	Kapitalni primici i transferi (7 + 8)	1.146.236
7	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	1.146.236
8	Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	
9	Finansiranje (od 10 do 12)	37.431.872
10	Primici od finansijske imovine	2.649.272
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	34.782.600
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 6 + 9)	644.898.308
	II NOVČANE ISPLATE	630.461.804
14	Rashodi (od 15 do 20)	592.585.618
15	Plaće i naknade troškova zaposlenih	271.560.590
16	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	25.281.685
17	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	49.341.237
18	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	210.580.815
19	Kapitalni transferi	32.114.595
20	Izdaci za kamate	3.706.696
21	Kapitalni izdaci (redni broj 22)	22.699.579
22	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	22.699.579
23	Finansiranje (24 + 25)	15.176.607
24	Izdaci za finansijsku imovinu	1.256.000
25	Izdaci za otplate dugova	13.920.607
26	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (14 + 21 + 23)	630.461.804
27	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 26) ili (26 - 13)	14.436.504
28	SALDO NOVCA NA POČETKU GODINE	19.891.209
29	SALDO NOVCA NA KRAJU GODINE (27 + 28)	34.327.713

Rukovodstvo je Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 01.01. do 31.12.2014. godine odobrilo dana 27.02.2015.godine.

Rukovodilac
Muhamed Kozadra, dipl. oec